9 ŞUBAT 1980 CUMARTESİ 10 LİRA

Halkın Gazetesi

Demokrat

"BU TOPLUMUN İLERİCİLERİ, DEVRİMCİLERİ SİNDİRİLEMEZ"

TABİİ SENATÖR VE HALKEVLERİ GENEL BAŞKANI AHMET YILDIZ'IN BÜTÇENİN TÜMÜ ÜZERİNDEKİ KONUŞMASI

Yarın 8. Sayfada

ONBİNLERCE EMEKÇİ TARİŞ'Lİ İŞÇİLERE OMUZ VERDİ

● DİSK 3.Bölge Temsilcisi :Sessiz köle olmamız için bugün TARİŞ yarın başka işyerleri .Haydi hep beraber karşı koymaya

Ege'de genel grev!..

● Günlerdir uygulanan baskı ve zulüm sökmedi ve...Ege bölgesindeki tüm halk güçleri çeşitli biçimlerde genel grevi destekledi

TARİŞ'teki faşistleştirme hareketine karşı çıkan DİSK üyesi işçiler direnişlerini genel greve dönüştürdü.

İzmir'de TARİŞ direnişi nedeniyle çeşitli yerlere pankartlar asıldı.

HABER MERKEZİ

DİSK üyesi işçiler, TARİŞ işyerlerinin kapatılması ve işçilerin gözaltına alınması üzerine dün sabahtan itibaren tüm Ege'de bölgesel genel greve başladı. Genel grev nedeniyle başta İzmir olmak üzere bir çok ilde yaşam etkilendi.

TARİŞ'te Genel Müdür olarak Hakkı Gürün'ün atanmasından sonra başlatılan faşistleştirme hareketi son günlerde hız kazandı. DİSK üyesi işçiler üzerindeki baskıların artması, Genel Müdür Gürün'ün "Daha önce direnişe geçen işçileri işten çıkarmak için TARİŞ'in kapatıldığı" nı açıklaması üzerine önceki gün üretimi sürdüren TARİŞ işçileri polis tarafındanzor kullanılarak fabrikaların dışına çıkarılmış, bu arada 600 dolayında işçi de gözaltına alınmıştı.

Elektriklerin kesilerek üretimin durdurulması ve işçilerin polis tarafından fabrikaların dışına zorla çıkarılması üzerine tüm Ege'yi kapsamak üzere DİSK üyesi işçiler bölgesel genel greve başladı.

DİSK üyesi işçilerin grevi Ege bölgesinde

Devamı 7. Sayfada

Personel fazlalığı gerekçesiyle DİSK üyesi işçilerin işten atılmasına karşın faşist militanların işe alınması işçileri harekete geçirdi.

DİSK Yürütme Kurulu:

İktidar Türkiye'yi Şili'ye döndürecek

● Genel grevin her an Türkiye'ye yayılabileceği bildirilen açıklamada, "Demirel iktidarı Türkeş'in izinde yürüyerek ülkeyi iç savaşa sürüklemek için herşeyi yapıyor" denildi.

HABERİ 7. SAYFADA

Demirel "TEKEL direnişi toplu sözleşmeden değil, iş başka" dedi

ANKARA (DEMOKRAT)

Başbakan Süleyman Demirel, Cumhurbaşkanı Korutürk'le yaklaşık bir saat 15 dakika süren haftalık olağan görüşmesinden sonra yaptığı açıklamada , Türkiye'nin büyük bir bunalım içinde bulunduğunu yineleyerek "bunalımdan hesapla çıkılır. Biz hesabı yaptık. Türkiye'nin dengesini kurduk, devletin hesabı bozulmamalı" şeklinde konuştu.

Bir gazetecinin MSP'nin tutumu ile ilgili sorusunu yanıtlarken sorunların kendi sorunları olmadığını, Türkiye'nin sorunları olduğunu, bu sorunların da siyasi tartışmalarla çözülmeyeceğini söyledi.

Başbakan Süleyman Demirel, İstanbul Tekel Fabrikası'ndaki direnişle ilgili bir soruya da şu yanıtı verdi:

"Olayın toplu sözleşme anlaşmazlığından çıktığını sanmıyorum iş başka."

Başbakan Demirel Çankaya Köşkü'nden ayrılırken şunları söyledi:

"Türkiye'nin iç meseleleri birkaç tane değil bir çoktur. Ve Türkiye gibi bir büyük ülkenin, meselesi olacaktır. Hiç

(Devamı 7. Sayfada)

Açığa alınan öğretmenlere yardım kampanyası açıldı

● CHP ORDU MİLLETVEKİLİ TEMEL ATEŞ, TÜM DEVRİMCİLERİ YARDIMA ÇAĞIRDI.

ANKARA (DEMOKRAT)

CHP Ordu Milletvekili Temel Ateş, kıyıma uğrayan ve açığa alınan öğretmenler için bir yardımkampanyası açılmasını istedi. Ateş, "Tüm devrimcileri ve yurtseverleri açığa alınan öğretmenlere yardıma çağrıyorum" dedi.

Bu arada bazı parlamenter ve demokratik kitleörgütü yetkililerince açığa alınan ve kıyıma uğratılan öğretmenler için bir yardım komitesi kurulması ve bir bankada hesap açılması için girişimlere başlanıldığı öğrenildi.

CHP Ordu Milletvekili Temel Ateş, gazetemize verdiği demecinde ülkemizde emeğiyle geçinenlerin son günlerde daha ağır koşullarda yaşama savaşına itildiğini belirterek, "Örtülü MC hükümeti 24 Aralık Kahramanmaraş soykırımını kınama ve acı anısını yüreklerde canlı tutma amacıyla dersleri boykot eden devrimci 70 bin öğretmeni hızla açığa almakta, yüzlerce insanımızı açıkca açlığa itmektedir" dedi.

Devamı 7. Sayfada

Gözaltına alınan 2 öğrenciye işkence yapıldığı öne sürüldü

ANKARA (DEMOKRAT)

Bir süre önce gözaltına alınmış olan Gürsoy Aydın veTemel Tiryakioğlu adlı Ziraat Fakültesi öğrencilerinin aileleri gazetemize yaptıkları açıklamada çocuklarına Ankara Emniyet Sarayı 2. Şubede işkence yapıldığını belirttiler. Aydın ve Tiryakioğlunun aileleri, 30.1.1980 tarihinde gözaltına alınan öğrencilerden ancak 10 gün sonra haber alabildiklerini, bu süre içinde öğrencilerin ağır işkencelere maruz kaldıklarını, halen emniyet sarayında bulunan gençlere işkence yapılmaya devam edildiğini öne sürdüler. Bir pankartın asılmasından sorumlu tutulan öğrencilerin, olay yerinden çok uzak bir yerde yakalandıkları da belirtilerek serbest bırakılmaları istendi.

Cibali TEKEL 'de 26 işçi işten atıldı

HABER MERKEZİ

Tekel Cibali Fabrikası'nda çalışmakta olan 26 işçinin ev adreslerine işverence gönderilen bir yazı ile, "işten atıldıkları, fabrika ile ilişkilerinin kesildiği" bildirildi.

İşten atmalarla ilgili olarak işçiler "İşverenin 26 arkadaşımızı işten atması direnme azmimizi daha da bilemiştir" şeklinde konuştular.

Konu ile ilgili görüşlerini açıklayan Cibali Gıda-İş Sendikası Şube Başkanı Tevfik Hasan Cebi, ise "İşverenin 26 işçiyi işten atması işçi arkadaşlarımızın daha fazla birleşmesini sağlamıştır. İşverenin yayınladığı yazılı emir ile bu arkadaşlarımızın işten atılması Cibali işçilerinin azmini bilemiştir" dedi.

Faşistlerin Adana'da katlettiği devrimci avukat

Güllüoğlu'nun silah taşıma istemini valilik reddetmiş

● Halil Sıtkı Güllüoğlu'nun eşi "Eşim öldürülmüş olabilir önemli değil, bu değirmen dönecekttir" dedi

ADANA (DEMOKRAT)

Faşistlerce katledilen ilerici devrimci Av. Halil Sıtkı Güllüoğlu, Kahramanmaraş katliamı davasının duruşma salonunda, tutuklu faşistlerin saldırısına uğraması ve telefonla sık sık tehdit edilmesi üzerine 25.1.1980 günü Adana Valiliği'ne başvurarak silah ruhsatı istediği belirlendi. Güllüoğlu'nun bu başvurusu Adana Valisi Metin Dirimtekince "saldırı belgesi ibraz edilmediği" gerekçesiyle kabul edilmemişti.

Katledilen Av. Güllüoğlu valiliğe silah taşıma ruhsatı için yaptığı baş-

Devamı 7. Sayfada

YORUM

ATEŞLE OYNAMAK

"İçinde bulunduğumuz safha anarşi ve terör değil, gayri nizami harp safhasıdır. Türk Silahlı Kuvvetleri bir iç hat manevrası yapmak zorundadır. Bu iç hat manevrası bütün vatan sathına şamil olmalıdır."

Türkiye'de olupbitenleri ve önümüzdeki günlerin muhtemel gelişmelerini sergilemesi bakımından oldukça önem taşıyan bu sözler AP İzmir Senatörü Süleyman Tuncel'e aittir. Tuncel, Milli Savunma Bakanlığı Bütçesi'nin Senatoda görüşülmesi sırasında AP Grubu adına yaptığı konuşmada daha sonra, "Türkiye'nin, silahlı kuvvetleri iç sorunlarda kullanan ne ilk, ne de son devletolacağını" söylemiş ve "rejim düşmanlarının tasfiye edilmesini" istemiştir.

Aynı zamanda emekli bir general olan Süleyman Tuncel, Komutanların Hükümet'e verdikleri "brifing" in hemen bir gün sonrasına rastlayan konuşmasında, "sıkıyönetimin sevimsiz olduğunu, ancak hasta olan bir insana şifa bulsun diye dozajı tayin edilen zehir verilebileceğini" de iddia etmiştir.

AP Sözcüsü, "kurtarılmış bölgeler" den ve "fabrika, işyeri, mahalle, köy devrimci komitelerinin çevrelerine iyice hakim olmaya başlaması"ndan söz ederek, "gayri nizami harbi sürdürenlerin gayesi hürriyetçi parlamenter sisteme dayalı TC.'yi yıkmaktır." diyor ve Silahlı Kuvvetlerin bunların "kökünü kazımak" için "bir iç hat manevrası" yapmasını istiyor.

Demokratik düşünceli ve halkını seven her insanın şiddetle kınayacağı bu konuşmayı talih-

●●●

Devamı 7. Sayfada

İş akdinin devamsızlık nedeniyle bozulmasında hafta tatili çalışılmamış gün sayılmayacak

ANKARA (ANKA)

Yargıtay İş Yasası'na göre,devamsızlık nedeniyle işçinin hizmet akdinin bozulabilmesi için devam edilmeyen günlerin "işgünü" olması gerektiğini, gerekçesi gösterilmeden pazar günün de devamsızlık hesabına katılmasının doğru olmadığını kararlaştırdı.

Yargıtay Dokuzuncu Hukuk Dairesi'nin 13 Mart 1979 tarihinde aldığı 1979/3406 esas ve

Devamı 7. Sayfada

ZAMLARI PROTESTO İÇİN DÜKKANLAR AÇILMIYOR

Zamlardan etkilenen dar gelirliler çeşitli eylemlerle protestolarını sürdürüyor. İstanbul'un çeşitli semtlerinde dün de esnaf dükkanlarını açmadı.

Vapur ücretlerinin düşürülmesi için toplanan imzalar valiliğe verildi

HABER MERKEZİ

Son zamlar ve devalüasyondan sonra halkın başlattığı protesto gösterileri çeşitli şekillerde devam ediyor. Dün de İstanbul Zeytinburnu Bostancı ve Kocamustafapaşa'da zamları protesto eden esnaf dükkanlarını kapattılar. Öte yandan Şehir Hatları'na yapılan zamdan sonra protestolarını sürdüren Boğaz halkı amaçlarına ulaşıncaya kadar direneceklerini söylediler. İzmir'de de çeşitli gösteriler yapıldığı bildirildi.

Devamı 7. Sayfada

TEK'de yöneticilerin istediği gibi giyinmeyenler tehdit ediliyor

ANKARA (DEMOKRAT)

Türkiye Elektrik Kurumu'ndaki anti-demokratik uygulamalarla ilgili ortak bir açıklama yapan TMMOB Elektrik Mühendisleri Odası, Tek-Ges İş ve Enerji-Der Ankara Şubeleri, TEK'de yöneticilerin istediği gibi giyinmeyenlerin daire başkanı tara-

Devamı 7. Sayfada

Erzincan'da et ve ekmek fiyatlarına zam yapıldı

ERZİNCAN (A.A.)

Erzincan'da et, ekmek ve hamam ücretleri yeniden belirlendi.

Fırıncıların, kasapların ve hamamcıların zam isteklerini yerinde bulan Belediye Encümeni bu fiyatları yeniden tesbit etti. Belirlemeye göre daha önce 74–76 randımanlı undan yapılan 450 gram ekmek 6 liraya satılırken şimdi 430 gram ekmek 750 kuruştan satılacaktır.

Et fiyatlarına da 40 lira zam yapıldığını belirten yetkililer, kemikli sı-

Devamı 7. Sayfada

ABD İran'a uygulayacağı yatırımları erteliyor

Beni Sadr Devrim Konseyi Başkanlığı'na getirildi

TAHRAN (AJANSLAR)

İran Devrim Lideri Ayetullah Humeyni'nin, Cumhurbaşkanı Abdülhasan Beni Sadr'a , devlet başkanlığı görevi yanında, Devrim Konseyi Başkanlığını da verdiği bildirildi. Ancak, 7 Mart'ta yapılacak Parlamento seçimlerine dek geçici hükümetin kurulmayacağı da açıklandı.

Bu kararlar önceki gün Tahran'da yapılan Devrim Konseyi toplantısında alındı. Aynı toplantıda, Devrim Konseyi'nin kaldırılması görüşü reddedildi ve Beni Sadr'ın aynı zamanda hükümete de başkanlık etmesi teklifi kabul edildi, Beni Sadr'ın hükümet içindeki yetkileri, bakanları değiştirmeye kadar genişletilecek.

Beni Sadr, gazetecilerle yaptığı görüşme sırasında, Amerikan Büyükelçiliğinde Amerikalı diplomatları rehin tutan öğrencilere karşı sert önlemler alınacağını belirtti. Bu önlemler arasında, öğrencilerin, bundan böyle, hükümetin

Devamı 7. Sayfada

ZONGULDAK'TA FAŞİSTLER PAZARDA ALIŞ-VERİŞ YAPAN HALKA KURŞUN YAĞDIRDI

● MANAVGAT'TA MHP'Lİ ADİL OKUR'UN CENAZESİNDE FAŞİSTLER OLAY ÇIKARDI.

● ANKARA'DA FAŞİSTLERİN EVİNE ATTIĞI BOMBAYI DIŞARI FIRLATMAK İSTEYEN BİR KİŞİNİN ELİ KOPTU

● İSTANBUL'DA TÖB–DER'Lİ ÖĞRETMEN ÖLDÜRÜLDÜ

● KAMAN'DA DEVRİMCİ BİR ÖĞRETMENİN EVİ KURŞUNLANDI

● KAYSERİ'DE POLİS EKİBİYLE ÇATIŞMAYA GİRDİĞİ ÖNE SÜRÜLEN 5 KİŞİ GÖZALTINA ALINDI

● ZEYTİNBURNU'NDA KİMLİKLERİ BELİRLENEMEYEN KİŞİLERİN AÇTIĞI ATEŞ SONUCU BİR KİŞİ ÖLDÜ.

● DİYARBAKIR'DA GÖZALTINA ALINAN 6 KİŞİDEN 13 GÜNDÜR HABER ALINAMIYOR.

● İSTANBUL'DA 6 MİGROS KAMYONU KAÇIRILARAK İÇİNDEKİ MALLAR HALKA DAĞITILDI.

HABERİ 4. SAYFADA

AKLA KARA

EMİL GALİP SANDALCI

Köpekler de acı çeker

Zaman zaman komşu sokak ve mahallelerden gelenlerle kalabalıklaşıyorlar ama, aslında bizim sokağın demirbaşları iki. Biri, ürkütücü boyutları olanı ve her yerde, her fırsatta –kaldırımlarda, apartman sahanlıklarında, otomobil altlarında hatta yol ortasında– uyuyanı ve bu haliyle zararsız, iri yarı bir sarhoşu andıranı boz renkli, erkek. Öteki, beyaz üstüne siyah lekeli, ufak tefek, dişi. Görmüş geçirmiş, oldukça pasaklı durmadan dolaşan bir kaldırım yosması gibi.

İşte bu ikincisi, Ocak ayının en soğuk, karlı ve yağmurlu günlerinde doğurdu. Birbirlerinin tıpa tıp benzeri, akı çok karası az, karınları şişkin, çirkin mi çirkin üç yavru. Yavruları kimsecikler sahiplenmedi. Gene de artığı–çöpü bol sokakta aç kalmıyorlardı. Birarada yuvarlak dolanıyor, ard arda dolaşıyor ve bir ağızdan sık sık ağlıyorlardı. Hep ıslaktılar.

Geçen sabah, doğduklarından beri ilk kez güneşli bir güne kupkuru uyandıklarında ve üşümediklerinde ve ağlamadıklarında ve keyifle oynaştıklarında yokuş yolun dönemecinde bir çırpıda ezildiler.

Anaları geldiğinde, çok arandı. Bulamadı. Ayaklarını kenarlarına dayayıp, başını içeri uzatmaya çalışarak, çöp tenekelerini teker teker kokladı. Şaşkın, bir süre uzun uzun inledi. Sonra, sokaktaki tek ağacın önünde yana devrildi. Kaskatı. Arada bir ön ayakları titriyordu. O kadar.

Çocuklar, kadınlar, kapıcılar, taksi şoförleri çevresine toplandı. İki oğlan da nedense ağaca çıktı. Zehirlendiğini sanmışlardı. Sağdan soldan su, yoğurt koşturdular. Ne yedi, ne de içti. Bir iki kez ayağa kaldırmayı denediler. Boşunaydı. Mutfağından fırladığı besbelli, önlüklü ve terlikli bir kadın gazete getirdi. Açıp, genişçe yere serdiler. Ayaklarından tutup, yanlamasına kaskatı yatırdılar, öleceğini bilerek. Uzaklaştılar. Sadece ağaçtaki çocuklar kaldı.

.... Birden başı dikildi. Gövdesini zorladı. Ayakları öne uzanık, doğruldu. Bekledi. Ön ayakları üzerinde kalktı. Arkadakiler katılamadı. Çöktü. İki kez daha denedi. Başardı.

Çocuklar ağaçtan atladı. Çevresi yeniden kalabalıklaştı. Aldırmadı. Karşı apartmanın merdivenlerine doğru gitti. (Yavruları çokluk orada oynaşırdı). Merdivenleri yavaş yavaş çıktı. Ard ayaklarını kullanmakta hâlâ güçlük çekiyordu. Aralık apartman kapısından girecekti ki... kapıcı, fazla sertleşmeden, hoştladı. Döndü. Başı yere eğik, sağ yandaki apartmanın önündeki cılız şimşirlerin arasına girdi. Ve millet dağıldı.

***

Sırtüstü yatırmışlardı.
Belden aşağısı çıplaktı.
İpince, cam bir tüpü kamışının deliğinden içeri, dikkatle ve yavaşça soktular.
Sonra, birisi orasını sıkıca sıktı.
.... Alıp, götürdüler.
Yaşayacaktı.

***

GÜNÜN YAZISI

Yasayla ahlâk

Murat BELGE

Hukukta bilinen bir şeydir, yasalarla ahlâk arasında tam bir uyuşma olmaz. Gene de, ikisi birbirini dolaylı biçimde etkiler ve bazan da belirler. Kimi zaman yasanın suç saydığı bir şey, toplum hayatında, toplum göreneklerinde yüz kızartıcı değildir. Örneğin hapisanelerde, hırsızlar, dolandırıcılar, epey aşağılık türden insanlar sayılırlar, ama cezaları onlardan çok daha ağır olan katiller en saygıdeğer konuma sahiptir. Kimi zaman da yasaya göre suç olmayan bir şey, toplum ahlâkında büyük bir ayıp sayılır.

Gene de, yasanın toplumun göreneklerini bozacak veya değiştirecek biçimde müdahalelerine rastlanır. Bunun vaktiyle üstünde –bu açıdan– durulmamış bir örneği, 12 Mart zamanında halk ağzında "yataklık" diye bilinen 296. maddenin cezasının ağırlaştırılması olmuştu. "Yataklık" çoğu zaman, Türkiye halkının düşmüşe yardım etme eğiliminin ortaya çıkardığı bir suçtur. Gerçekten demokrat gelenekli bir ülkede, böyle bir fiil ister istemez suç sayılsa bile, yasa yapan ve uygulayanların bu tür suç işleyen insanın, ahlâki yapısına saygı göstermesi beklenir. Kendi başımdan geçen küçük bir anı var. Ankara'da bir taksiye binmiştim, şoför oğullarını anlattı; devrimci olmuşlar, öğrenciymişler. Baba da onların yanındaydı. Öte yandan, ülkücü olan kardeş çocukları varmış ve o dönemde aranıyorlarmış. Gelmişler, devrimci şoför akrabalarının evinde kalmışlar. Gene bir geçiş toplumuna özgü, hem tipik, hem de ilginç bir olay gibi göründüydü bu bana: Bir yanda bütün keskinliği ve acımasızlığıyla devrimci–faşist çatışması, bir yanda geleneksel toplumun değerleri: Örneğin, akrabaya yardım etmek, polisten kaçan adama yardım etmek gibi. Yasalar ya da politik mücadelenin yasaları filan gibi şeyler düşünememiştim ben de hikâyeyi dinleyince. "Ülkücü saklanır mı?" gibi bir şey demek gelmedi içimden, hatta, "Ne yapacaksın, insanlık böyle gerektiriyor" yollu, onaylayıcı bir şeyler mırıldandım.

Bu tür bir ahlâki yapılanma, "sosyolojik açıdan" geri sayılsa da, "hukuk açısından" sakıncalı görülse de, insanca bir şeydir ve böyle bir "vefa" geleneğini yasa yoluyla parçalamamak gerekir. Yasanın bir ahlâki yapılanmayı değiştirmesi zaten güçtür, gerçekleşse bile çok zaman alır. Yasa ile değiştirme çabasının olumlu örneği de, toplumsal gelişme doğrultusu öngörülerek, demokratik değişimlere ortam hazırlayacak türden düzenlemeler olmalıdır. Bir zamanların "Medeni Kanun"u, hatta "Mecelle", genel olarak bu türde örnekler sayılabilir. Gelgelelim, son günlerde bunun tam tersi uygulamalarla karşılaşıyoruz. En yeni örneklerden biri de, ilkokul çocuklarına askerliği sevdirmek için çıkarılan bir yasa. Bütün dünya, fiilen ne yaparsa yapsın, bir kültür, bir dünya görüşü olarak barışı seçmişken, askerliğin kendisi uygar ülkelerde çağdaş demokratik işleyişe uydurulmaya çalışılırken, ilkokul yaşında bir çocuğa askerlik sevdirmenin gerekçesini anlamak gerçekten çok güç. Kendi toplumumuzun yerleşik koşullanmaları düşünüldüğünde, insanlarımızı daha çok "militarize" etmek değil, "demilitarize" etmek gerekirdi. Toplumun, çocuklarına, örneğin kurşun askerle savaş oyunu oynamaya eleştirel bir şekilde bakmayı öğretmesi gereken bir dönemde, politik–ideolojik üstyapıyı denetleyenler tam tersi yönde yürüyorlar. Ve bu tür müdahaleler, aile denilen kurumu da devletin bir alt birimi haline getirmeye yönelik müdahaleler olarak, dünyadaki "demokrasi" kavramıyla bağdaşmayan, onunla çelişen bir eğilimi temsil ediyor.

ATİLLA ACARTÜRK

Yiğit anti–faşist savaşçı devrimci Atilla Acartürk'ü 2 yıl önce bugün kaybettik. Devrimci proleterya saflarındaki mücadelesini yaşatacağız.

DEVRİMCİ ARKADAŞLARI

HALKIN DİLİNDEN

Kurtarılmış bölge safsatası

Sayın Demirel, seçimlerden önce ve sonra kurtarılmış bölgeleri kurutacağını ve özellikle de Kars'tan sorulacak hesaplarının bulunduğunu her zaman beyan etmişti.

Demirel'in iktidara gelmesinden sonra, faşist güçler yalnız devrimcileri değil, tüm Kars halkını yoketme durumuna girdiler.

İşkencelerde birkaç arkadaşımızı kaybettik. Yeni valinin ve emniyet müdürünün göreve başlamasından sonra okullar, öğretmenler ve öğrenciler, faşistlerin boy hedefi oldular.

24 Aralık protesto gösterileri bahane edilerek birçok öğretmen, öğrenci ve memur işten atıldı, gözaltına alındı. Kars'ta gelişen olayları burjuva basını ve TRT kamuoyundan saklıyor. Arpaçay 'da bazı polis yetkilileri, sivil faşistlerle toplantılar düzenlemekte, halka saldırmakta ve işkenceye çekmektedir.

Sağa oy vermeyen halkın yoğun olduğu dağlık yörelerde, bazı devlet görevlileri, halka adate savaş ilan etmiş durumda. Bu kişilerden bir kısmının AP'li Kars Milletvekili Bahri Dağdaş'ın arkadaşları olduğu ise gün gibi ortada. İnsan haklarından bahsedenlerin, halka uyguladıkları baskılar, onların halk sevgilerinin ne demek olduğunu ortaya koymaktadır.

Kurtarılmış bölge safsataları adı altında halka savaş ilan edenlerin saldırıları sürerken, Kars Eğitim Enstitüsü kapatılmış, yerine açılması düşünülen Yüksek Meslek Okulu sağcılarca engellenmiştir.

Öğretmen ve özel dersanelerden yoksun Kars halkının çocuklarının elinden Eğitim Enstitüsünün dışında Yüksek Meslek Okulu da alınmış olmaktadır. Yeni açılan yüksek meslek okullarının çoğu ilçelerde öğretim sürerken Kars'ta açılmaması düşündürücüdür.

Bunların hesabını zamanı geldiğinde Kars halkı soracaktır.

ARPAÇAY'DAN BİR DEVRİMCİ

Eğitimde fırsat eşitliği

1961 Anayasası Cumhuriyetimizi sosyal devlet olarak niteler. Sosyal devlet kavramı çok yönlüdür. Başlıca amaçları şu şekilde sıralanır. Sosyal adalet, toplum refahı, sosyal güvenlik. Burada durulacak konu tüm amaçları bünyesinde toplar. Onlardan ayrılmaz bir parça olan, eğitimin adaletli bir biçimde tüm ulus düzeyinde yaygınlaşması, ulusun tüm bireylerinin yer, zaman, mezhep ayrımı gözetmeksizin yararlanmalarıdır.

Eğitimden eşit biçimde yararlanmada görülen derin eşitsizlikler eğitimin her basamağında gözlemlenir.

Uygulamada görülen ayrıcalıklı faydalanma ilk öğretim basamağında başlar. Bu aşamada fırsat eşitliği düzensiz, ayrıcalıkcı ve politik çıkar aracı olarak kullanılma sonucunda doğmuştur. Ulusumuzun talihsizliği buradadır. Yeterli eğitim araçları sağlansa, okullarımız yurdumuzun en uzak köylerine kadar yayılsa, eğitim için özendirici tedbirler zamanında yürürlüğe konsa: Ulusumuzun okuma yazma oranı yükselir, her gün dağ tepe aşan o minik ayaklar yorulmaz, kışın o çetin şartlarında bizim öz yavrularımız çığ altında kalıp ölmezlerdi. Dahası ulusumuzun geleceğini küçük beyinlerde yeşerecek fikirler yönlendirir, gericiliğe, sömürüye izin vermez onlar göğüslemeyi öğrenirlerdi.

İlk öğretim aşamasında olduğu kadar eğitimde fırsat eşitliği yüksek öğrenimde de vardır. Her yıl artan üniversiteye girmek isteyen öğrenci sayısının büyük bir kısmı, sınavlarda başarı sağlayamayıp çaresizliğe itilirler. Bu sonuç onların yeteneklerinden kaynaklanmaz. Bu onların büyüyüp, gelişip bu düzeye kadar gelmelerinde onlara yuva görevi yapan bölgelerinin çaresizliğe bilerek itilmesindendir. Eğitimin ciddi izlencesinden yoksun öğrenim gençliğinden daha fazla başarı beklemek imkansızdır. Anadolumuzun yoksul bırakılmış bölgelerindeki gençlik de eğitimin her türlü olanaklarından yararlanmak ister, kendinden istenildiğinde verebilsin. Onlar da özel izlence uygulayan dershanelerde eğitim görmek ister, çünkü istenildiğinde verebilsin.

İşte ulusumuzu bu eğitim çaresizliğine düşürenler, bu derin uçurumları kazanlar, şimdiye kadar ne verdiniz de ne istiyorsunuz, siz sadece kendiniz için ün, çıkar, para peşinde koştunuz, nezaman sorunlara kulak verdiniz. Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir yazısının altına geçip nutuk atmak kolaydır. Ama bir kere düşünün oraya sizi çıkaranlar halktır halk. Bir gün sizi oradan indirenler de halk olacaktır halk.

Mustafa KIRICI.
A.Ü. SBF.

İşçi kıyımları ve tensikatlar karşısında sendikalar ne yapmaktadır?

Yaygınlaşan işçi kıyımları karşısında ilerici sendikalar dahi genel olarak duyarlı ve aktif bir politika izlememektedirler. Kıyımlar karşısında işverene karşı pasif kalmaktadırlar. Kendiliğinden patlak veren işçi eylemlerine ve direnişlerine karşı tavırsız kalmaktadırlar. Sendikalarının yüce çıkarları ve geleceği için işten atılan işçiler sendikalarının üyesi değilmiş gibi bu atılmaları sendikalar görmemezlikten gelmektedirler.

Mevsimlik işçi olarak beş senedir Kırklareli YSE'sinde çalışıyorum. En kötü koşullar altında çalışıyoruz Çok az para alıyoruz. Aldığımız 3.500 lira ile 7 nüfus geçindirdim. Ev kirası mı, elektrik parası mı, geçim derdi mi? Gelin de benim gibi işçiye sorun. Yine de beni işten attılar. "Milliyetçiler" diyor ki "Biz fakirin halinden anlayan kişileriz"

Ben bir köylüyüm. 50 dönüm toprağım var. Geçen yıl bunun 10 dönümüne buğday ektim. 40 dönümüne ne ekeceksin? Neylen ekeyim, köylü arkadaş siz söyleyin.

Bunun 25 dönümünü buğday ekecektim ama kilosu 12 lira olursa bunun tonu 12 bin lira eder. Çiftçinin tamamen beli çökmüştür. Yerden kaldıramadan 450 liradan verdik. Bizim buğday tüccarın elinde 550.600 lira oldu. Çiftçi nasıl kalkınsın. Çiftçinin yaşaması tamamen sefalet yollara sapmıştır.

Buna artık dur demenin zamanı gelmiştir.

KIRKLARELİ'DEN DEVRİMCİ BİR İŞÇİ

Emlak vergilerini nasıl hesaplıyorsunuz?

Gazetenizi ilgi ile takip ediyorum. Halkın dert ve sorunlarını yurt çapında dile getirmek, günlük olayları objektif olarak yansıtmakta olduğunu görüyorum.

Derdini anlatmayan derman bulamaz demişler. 1977 senesinde emekli oldum. Elime geçen üç beş kuruşla bir daire satın aldım. Daha dairenin borcu bitmeden, dairenin kıymeti maliyece artırıldı. Kimseye sormadan, araştırmadan bir komisyon raporu ile alındı bu karar. Halbuki benim bildiğim, mülk sahibi çağrılır, dairenin yeri, irtifası sorulur. Kıymeti ona göre artırılır. Dairem gündüz bile elektrikle aydınlatılıyor. Yani bodrum katında. Buna rağmen, maliye, dairenin kıymetini masa başında artırarak benden ek Emlak Alım Vergisi istiyor. Adı geçen kuruluşun dairenin kıymetini gelip yerinde tesbit etmesi gerekmez mi? İşadamları çeşitli yollarla vergi kaçırırlarken, bizim gibi emekli emekçilerin neden haksız yere yakasına yapışırlar?

ORTAKÖY'DEN BİR EMEKLİ İŞÇİ

AİTİA'da anti-faşist mücadele sürüyor!

Faşist olmayan hiç kimsenin gidemediği okulumuza, 3 yıldan beri devrimciler, bölge faşist işgal altında olmasından dolayı can güvenliklerini sağlayabilmek için grupla gelip gitmektedirler.

Okula grupla gelip gitmek, okuma hakkımızın alınması için bir tercih değil, bir zorunluluktur. Zorunlu olmasının nedenleri, bölgenin faşist işgal altında olması ve şimdiye kadar olduğu gibi tek tek dolaşan anti–faşistlerin "dövülmesi bile değil" öldürülmesidir. Bu şartlardan dolayı bölgedeki Gazi, Teknik gibi diğer okullarda bulunan devrimciler de okuyabilmeleri için kendi güçlerine dayanan bir örgütlülük ile mücadelelerini sürdürüyorlardı.

Yeni MC'lerle birlikte faşist saldırıların artması ve Sıkıyönetimin aldığı son kararla; "Öğrenim özgürlüğü, can güvenliği sağlandı (!)" gerekçesiyle grupları dağıtmaktır. Bu karar objektif olarak bir avuç faşist dışında tüm insanların okuma hakkının elinden alınması demektir. Halkımızın deyimiyle elimizden değneklerin alınıp, taşların bağlanıp köpekli köye salınmamızdır.

Muhakkak ki devrimciler bundan önce olduğu gibi şimdi de okuma haklarının alınması ve faşist işgalin kırılması doğrultusundaki mücadelelerini (Beşevler bölgesindeki Gazi, Teknik gibi diğer okullarla birlikte) kararlılıkla sürdürecekler dir.

Sınavların başladığı 4 Şubatta da yüreği halktan yana atan tüm anti–faşistler, Şubat sınav dönemini faşizme karşı mücadelenin yükseldiği bir direniş ve dayanışmaya dönüştürmek için birleşmeleri gerekir.

AİTİA'LI DEVRİMCİLER

Demokrat'a

● 26.12.1979'da yayın hayatına başlayan gazetemizin, emekçi halkımıza karşı yüklendiği sorumluluğu gerektiği şekilde göğüsleyeceğine inanıyoruz.

Emperyalizme, faşizme karşı emekçi halkımızın yanında olan Demokrat'ın yanında, omuz omuza olacağız.

Demokrat'ın başarılı olabilmesi için eleştirilerimizle yardımcı olacağız.

Basındaki tek yanlılığın zincirlerini kıracağına ve bu uğurda mücadele edeceğine inanıyoruz. Bu uğurda vereceğiniz mücadelede başarılar dileriz.

TOPTAŞI CEZAEVİNDEKİ DEVRİMCİLER

● 1979 yılının son ayında çıkartmış olduğunuz gazeteyi okudum. Şu kanıya vardım: Gerçekten demokrat görüşlü kişilersiniz. Bir de "okuyucuların mektupları" diye bir bölüm ayırmışsınız. Buna çok sevindim.

SULUOVA'DAN BİR MADEN İŞÇİSİ

● Halkımızın gerçeklere en fazla ihtiyacı olan bir dönemde Demokrat'ı çıkardığınıza biz bu günlerde en çok baskı kıyım gören eğitim emekçileri olarak çok sevindik ve gazetenin görev yaptığımız köylere ve ücra yurt köşelerine kadar ulaştırılması, okutulması için görev yüklendik, yılmayacağız, okuyacağız, okutacağız.

EĞİTİM EMEKÇİSİ A. KARAHAN–ADANA

● Biz Babaeski devrimci kadınları ve kızları olarak:

Bugüne kadar yapmış olduğumuz araştırmalarda kadının Türkiye'deki yerini belirtici birkaç kitap haricinde açıklayıcı hiç bir çalışmanın olmadığını gördük. Halkımızın durumunu gerçek olarak açıklayan tek gazete olarak Demokrat Gazetesi'ni görüyoruz ve ta ki köleci toplumlardan beri ezilen biz kadınların içler acısı olan durumunu halkın gazetesi olan DEMOKRAT'ta yayınlanması için size Babaeski devrimci kadınları ve kızları olarak ricada bulunuyoruz.

BABAESKİ DEVRİMCİ KADINLARI

DÜŞÜNCE ALANI

Türkiye bir nükleer savaşta topun ağzına sürülmüştür

Demirel'e göre üs ve tesislerin hukuksal durumu

MUSTAFA OK
Köyişleri ve Kooperatifler eski Bakanı

— 3 —

Önceki bölümde sıralanan istihbarat olanaklarından ayrı olarak İNCİRLİK ÜSSÜ'nün Sovyetler Birliği ve Ortadoğu ülkeleri için geçmişte bir saldırı (LÜBNAN) ve casusluk (U–2) üssü olarak büyük bir ün yaptığını hep anımsıyoruz.

Son olarak, NÖTRON BOMBASI ile ilgili çalışma ve tartışmalardan, Türkiyedeki Amerikan üs ve tesisler sorununun özellikle vurucu üsler sorununun, yeniden daha büyük boyutlara ulaşacağı düşünülebilir. Uzmanlara göre, nitelikleri açısından, NÖTRON BOMBASI–NIN Sovyetler Birliği ile doğrudan sınırları olan ülkelerde kullanılması olasılığı daha fazladır. Bu yaklaşımla ele alındığında, Sovyetler Birliği ile geniş ortak sınırları olduğu için Türkiye'nin, diğer NATO ülkelerine oranla Nötron bombasının kullanılmasına en elverişli ülkelerden biri olduğu ortaya çıkmaktadır. Bu nedenle, Türkiye'deki Amerikan üs ve tesisleri, istihbarat açısından devam eden önemleri yanında, bu kez, Nötron bombası ile "VURUCU ÜSLER" olarak da önem kazanacaklardır. Nötron bombası ile NATO daha büyük bir CAYDIRICILIK gücüne kavuşacağı için Amerikan üs ve tesisleri sorunu bir bakıma, NATO sorunu haline dönüştürülebilir. Bu açıdan bakıldığında, Ambarogonun kaldırılması ile ilgili SENATO metninde daha kapalı geçmekle beraber, TEMSİLCİLER MECLİSİ ile UZLAŞTIRMA KOMİSYONU metinlerinde ve Uzlaştırma Komisyonu açıklayıcı raporunda açık bir biçimde yer almış olan "Birleşik Amerika Türkiye'ye güvenlik yardımını, Kuzey Atlantik İttifakı Teşkilâtının bir üyesi olarak sorumluluklarını yerine getirmesi halinde verecektir" cümlesinin önemi birinci plâna çıkmaktadır.

Anlaşılıyor ki "Türkiyenin NATO yükümlülüklerini yerine getirmesi koşulu" Temsilciler Meclisi ve Uzlaştırma Komisyonu metinlerinde, bu derecede açıklıkla, rastgele girmiş değildir.

"NATO'NUN CAYDIRICI GÜCÜ" UĞRUNA:

NATO'nun caydırıcı gücü sözcüğünün, yerli ve yabancı "NATOCU"ların ağızlarından hiç düşmediğini her halde anımsarsınız.

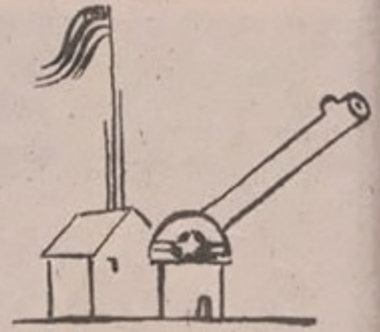
NATO'nun caydırıcı gücünden öteki NATO ülkeleri ile birlikte Türkiye de yararlandığı için NATO'nun caydırıcılık gücünü arttıran üs ve tesislere dokunmamak, Türk Silahlı Kuvvetler mevcudunu ve savaş gücünü azaltmamak bir NATO yükümlülüğü olarak bizden istenebileceği gibi, caydırıcılığa önemli ölçüde katkısı olacağı için Türkiye'de NÖTRON BOMBASI ÜSLENDİRMEK te bir NATO yükümlülüğü haline getirilebilir. Koşullar öylesine gelişebilir ve başımıza öyle NATOCU bir hükümet gelebilir ki, Türkiye barut fıçısı haline dönüşebilir.

Bu sözlerimizle, sorunları abarttığımızı sananlara "KÜBA BUNALIMI" nda Başkan KENNEDY ile danışmanları arasında geçen bir konuşmayı (17. Ekim.1962) anımsatmakta yarar görüyorum:

A.B.D.'nin KÜBA'ya müdahalesi halinde, S.S.C.B.nin ne yapabileceği tartışılırken KENNEDY'nin danışmanlarından biri "Sovyetleri gayet iyi bilirim. Türkiye'deki Amerikan üslerini yerle bir edeceklerdir" der.

Sık sık söylediğimiz tarihsel bir gerçeği bir daha yineliyeceğiz:

Sovyetler Birliği jeopolitiği ve jeostratejisi, batıdan gelen saldırılara karşı son derece dayanıklı olduğunu Pers İmparatoru 1'nci Daryüsün, Demirbaş Charles'ın, Napoleon'un ve Hitler'in saldırılarında kanıtlamış bulunmaktadır. Sovyetler Birliğinin YUMUŞAK KARNINA en etkin biçimde Türkiye'den vurulur. Onun için Sovyetler Birliği, sizin de sözünü ettiğiniz gibi güneyindeki tehdit ve tehlikelere karşı son derece duyarlıdır. Ve gene onun için, Amerikan üs ve tesisleri ile, Türkiye'nin bir nükleer savaşta topun ağzına sürülmüş olduğu inancı yaygındır.

Bütün bunlara bakarak insanın HİROŞİMA ya da NAGAZAKİ mezarlıkları üstüne çıkarak, NÖTRON BOMBASI'nın yurduna sokulmasına karşı çıktığı için görevinden istifa durumunda kalan Hollanda Milli Savunma Bakanı ROELOF KRUİSİNGA'ya şükran duygusu ile sesleneceği geliyor:

Gerçek yurt ve insan sevgisi budur!

DEMİREL'E GÖRE ÜS VE TESİSLERİN HUKUKSAL DURUMU:

Şimdi biraz da üsler ve tesisler sorununa biçimsel açıdan bakalım:

A.B.D Kongresinin, Ambargonun devamı için aldığı karar, 24. Temmuz.1975 günü Ankara'ya ulaşır ulaşmaz, ertesi gün, 25.Temmuz.1975 günü Demirel Hükümeti toplanarak aşağıdaki kararı almıştır:

1. Türkiye ile A.B.D. arasındaki ortak savunma işbirliğini düzenleyen 3.Temmuz.1969 tarihli Savunma–İşbirliği Anlaşması ile, bununla ilgili diğer anlaşmalar hukuki geçerliklerini kaybetmişlerdir.

2. Bu durum muvacehesinde Türkiye'deki bütün ortak savunma tesislerinin faaliyeti, İNCİRLİK Ortak Savunma Tesisinin münhasıran NATO görevi mahfuz kalmak kaydı ile, yarından (26 Temmuz) itibaren durdurulmuştur.

3. Faaliyeti durdurulan bütün tesisler Türk Silâhlı Kuvvetlerinin tam Kontrol ve gözetimine devredilecektir.

Ambargo ile ilgili olarak 2. Ağustos.1975 günü yaptığı basın toplantısında zamanın Başbakanı Sayın Demirel şu açıklamaları yapmıştır. "Bakanlar Kurulunun kararı aynı gün yani 25 Temmuz akşamı A.B.D Hükümetine tebliğ edilmiş, 26 Temmuz tarihinden itibaren de Türkiye'deki bütün ortak savunma tesislerininin faaliyeti fiilen durmuştur. Bu durum, Amerikan Büyük Elçisi tarafından kendi Dışişleri bakanlığına aynı gün resmen bildirilmiştir. . . .

YARIN:

ECEVİT'E GÖRE ÜS VE TESİSLERİN HUKUKSAL DURUMU:

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

9 ŞUBAT

1967

Batman'da çıkan olaylardan sonra, gözaltına alınan 16 işçiden grev yöneticisi olan Metin Kaya ve Abdülkerim Başar gece geç saatlerde tutuklanarak cezaevine gönderildi, diğer 14 kişi de serbest bırakıldı. Grev yöneticilerinin serbest bırakılmasını isteyen 1900 grevci işçi Kaymakamlık önünde toplanarak Kaymakamı, Valiyi ve Jandarma Komutanını protesto ettiler.

1969

Kavel fabrikasında 13 gündür süren anlaşmazlık, İçişleri Bakanının başkanlığında işçi ve işveren temsilcilerinin katılımı ile yapılan ve 7 saat süren toplantı ile sonuçlandı. Çıkartılan tüm işçilerin işe alınacağı ve işçilerin 1962 yılı ikramiyelerini de 48 saat içinde alacakları açıklandı.

1978 ATİLLA ACARTÜRK ÖLDÜRÜLDÜ

Ankara'da Beşevler otobüs durağında beklemekte olan öğrencilerin üzerine bir otomobilden ateş açıldı ve Atilla Acartürk adlı Halkın Kurtuluşu taraftarı AİTİA öğrencisi öldürüldü. Olayda Hasan Çoban, Erdoğan Ünsal, Mehmet Ani Sal, Erdoğan Bekçi yaralandı. Atilla Acartürk BAK–DER başkanı idi.

Selimiye'deki tutukluların yakınları engellemelere karşı çıkıyor

"Tutuklular, aylar boyu mahkemeye çıkarılmıyor"

- TOPKAPI NAKLİYE AMBARINDA ÇALIŞAN BİR İŞÇİNİN 5 AYDIR, EMEKLİ SANDIĞI'NDA ÇALIŞAN BİR MEMURUN İSE 1.5 AYDIR MAHKEMEYE ÇIKARILMADIĞI ÖNE SÜRÜLDÜ
- "BİZ HAFTADA İKİ GÜN GÖRÜŞMEK ÜZERE GELİYORUZ. ANCAK HİÇ GÖRÜŞEMEYEREK DÖNDÜĞÜMÜZ DE OLUYOR. 13.00'DE BAŞLAMASI GEREKEN ZİYARET 14.30'U BULUYOR."

Tutuklu yakınları, "Her şeye karşın tutukevindeki yakınlarımızı yalnız bırakmayacağız."

HABER MERKEZİ

Selimiye tutukevi nde bulunan tutuklular, aylarca mahkemeye çıkarılmazken, görüşmecilerine ise çeşitli güçlükler çıkarıldığı bildirildi.

Bu tür uygulamalara birçok örnek gösterebileceklerini belirten tutuklu ve göz altında bulunanların yakınları, ziyaret günlerinin, iş gününe denk düş, mesinden dolayı, ziyaretlerin Cumartesi ve pazar günlerine alınması isteminde bulunuyorlar

Topkapı nakliye ambarlarında çalışan bir işçinin 5 aydır, Emekli Sandığında çalışan bir memurun ise, 1,5 aydır gözaltında oldukları halde mahkemeye çıkarılmadıkları yakınları tarafından belirtildi. Birçok tutuklunun ise aylarca önce yapılması gereken mahkemelerinin hala yapılmadığı bildiriliyor.

Öte yandan mahkemeye çıkarılmak üzere Selimiye' ye getirilen bayanlar ise, gözaltında oldukları gerekçesiyle ziyaretcileriyle görüştürülmüyorlar.

Görüşme izni olan ziyaretçiler bile, ziyaret süresinin 5 dakika gibi çok kısa olmasından yakınarak "bizleri yakınlarımızla görüştürmemek için ellerinden ne gelirse yapıyorlar" diyorlar.

Oğlu ile görüşebilmek için cezaevi kapılarında saatlerce bekleyen bir ana, "Lise 2. sınıftaki oğlumu buraya getirdiler. Bir ay oldu ama hala mahkemeye çıkarılmadı. Ne zaman çıkarılacağı da belli değil. Benim en büyük sorunum buralarda beklemekten çok oğlumun hala mahkemeye çıkarılmamış olması. Üstelik oğlumu görmek için geldiğim günler iş günleri. İşten çıkıp geliyorum ve o saatlerde alacağım birkaç kuruş da kesiliyor. Bütün aileye de ben bakmak zorundayım. Bunca güçlük niye?" diyor.

Emekli Sandığı'ndan çalışan bir memurun eşi ise kocasının iki aya yakın zamandır tutuklu olduğunu belirterek, "henüz mahkemeye çıkarılacağı tarih de belli değil. 2 Ay önce evden işe gitmek üzere çıkan kocamı yoldan alıp götürdüler. Nedenini hala bilmiyoruz. Şimdi iki çocuğumla kimsesiz ortada kaldım. Üstelik çok ağır olmadıkça tutuklu bulunanları doktora dahi götürmüyorlar"! dedi

Selimiye Tutukevinde bulunanların yakınları görüşme süresi ve görüşme günlerinin yanısıra, soyadı tutmayanların görüştürülmemesi kararına da karşı çıkıyorlar. Tutukeyi yönetimince uygulanan bir diğer karar da haftada iki gün olan ziyaret günlerinden birinde görüşme yapanın, diğerinde görüşemeyeceği şeklinde. Bu uygulamalar için görüşmeciler, "Biz haftada iki gün görüşmek üzere geliyoruz. Ancak hiç görüşemeyerek döndüğümüzde çok oluyor. 13.00'de başlaması gereken ziyaret 14,30–15,00'i buluyor. Geri kalan zamanda da sıra gelmiyor." diyorlar.

Antakya'da TÖB-DER'li öğretmenlerin kooperatiflerinin kapatılması kınandı

ANTAKYA (DEMOKRAT)

TÖB.DER Antakya Şubesi Başkanınca yapılan açıklamada, TÖB–DER üyesi öğretmenlerin Antakya'da oluşturdukları sınırlı sorumlu tüketim kooperatifinin Hatay Valiliğince kapatıldığı ve içindeki her türlü ihtiyaç maddesinin çürümeye terkedildiği bildirildi. Hükümetçe yapılan zamların da eleştirildiği açıklamada şöyle denildi: Halkın servetine ve mallarına karşı düşmanlık değil mi bu.

Çalışma Bakanı 13 ilerici memuru Doğu'ya sürdü

ANKARA (DEMOKRAT)

Ap azınlık hükümetince gündeme getirilen zam, işkence ve baskılar alabildiğine sürerken, ilerici memurların sürgün edilmesi de aralıksız devam ediyor. Son olarak Çalışma Bakanlığı merkez birimlerinde çalışan 13 ilerici memur kış aylarında ulaşımın tümüyle durduğu doğu illerine sürüldü.

Çalışma Bakanlığı memurlarına dün Bakanlık'ta karargah kuran polislerin nezaretinde tebliğ edilen sürgün kararlarının ilk parti olduğu ve giderek artacağı öğrenildi.

KISA KISA

● BALIKESİR

Savaştepe'de düğün salonundan halkın üzerine bir grup faşist taş ve sopalarla saldırdı.

Geçen pazartesi günü Savaştepe Belediye Düğün Salonundan çıkan halkı taş yağmuruna tutan faşistler 3 işyeri ve bir bankanın camlarını kırdılar.

Olaydan sonra altı ilerici gençle oniki faşist tutuklanarak cezaevine gönderildi.

● ANKARA

Abidinpaşa'da faşistler tarafından vurulan TÖB-DER'li li öğretmen Kemal Yıldırım ın felç olduğu bildirildi.. Kars'ta görev yapan Kemal Yıldırım 20 Ocak tan bu yana yattığı Hacettepe Hastahanesinden alınarak Numune Hastahanesi sürekli bakıma konuldu.

● BURSA

Sönmez Holding'e bağlı ASF de, Boya Aksu ve Emprime Fabrikasında yakıt yokluğu gerekçe gösterilerek 150 işçiye çıkışları verildi. İşçilerin toplu sözleşmeden doğan haklarının işverence hesaplanarak işçilere verildiği bildirildi.

ZİRAAT MÜHENDİSLERİ ODASI BAŞKANI :

Hayvan yetiştiricisi aracı ve tefecinin kucağına düşecektir

ANKARA (DEMOKRAT)

TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası Başkanı Ali Karabulut, dün yazılı bir açıklama yaparak, hükümetin sanayi yemi fiyatlarına yaptığı zammı eleştirdi.

Sanayi yemine yapılan zamdan sonra küçük üreticinin yem bulamaması sonucu, hayvanların verimlerinde büyük ölçüde düşme olacağını ve yetersiz beslenme nedeniyle hayvan hastalıklarının büyük boyutlara ulaşacağını belirten Karabulut, açıklamasında özetle şöyle dedi:

"Demirel azınlık hükümetinin sanayi yemine yaptığı yüzde 40 dolayındaki son zamlar, sorunu daha büyük boyutlara götürecektir. Hayvan yetiştiricilerini büyük bir yoksulluğun içerisine iten son devalüasyon kararı ve son zamdan sonra yetiştiricilerin hayvanlarının en temel gereksinimi olan yemi temin edememelerine neden olacaktır. Böylece hayvanını besleyemez duruma düşen yetiştiriciler, büyük ölçüde aracı ve tefecilerin kucağına düşmüş (hayvan pazarlamasından elde edilen gelirlerin yüzde 40 -45'i aracı ve tefecilere gitmektedir) olacaktır. Bunun yanı sıra zaten yetersiz olan yemin Türkiye hayvancılığında hakim unsur olan küçük üreticiler tarafından temin edilememesi sonucu hayvanların et, süt, yumurta vb. verimleri düşeceği gibi, ileriki dönemlerde yetersiz beslenme sonucu hastalık ve salgınların oluşturacağı ölüm ve hayvan kırımları görülecektir."

BOMONTİ'DE ZAMLARA KARŞI GÖSTERİ YAPILDI

HABER MERKEZİ

Son zamlar, devalüasyon ve ekonomik önlemlerin açıklanmasından sonra, ülkemizin birçok yerinde zamları ve ekonomik önlemleri protesto gösterileri devam ediyor.

Şişli Bomonti semtinde, fabrikaların bulunduğu çevrede 200–250 kişilik bir grup, zamları ve hayat pahalılığını protesto gösterisi yaptı.

İşçilerin fabrikadan çıkış saatine rastlayan bir sırada yapılan gösteride, "Faşizme ölüm, halka hürriyet" sloganlarıyla sık sık kesilen konuşmalar yapıldı.

Faşist baskıların kınandığı ve genel grev çağrısının yapıldığı gösteri, olaysız bir şekilde sona erdi.

İhsan HACIMURATOĞLU (1958 - ....)

O öldü, uzun söz gerekmez .Her devrimci yaşarken zaten biraz hayata nişanlı ölüme sözlü

HOPA - Devrimci Öğretmenler
HOPA - Devrimci Analar

Demokrat: 483

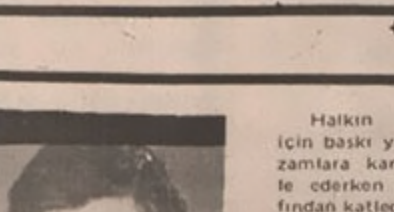

İHSAN HACIMURATOĞLU (1958 - ....)

Mücadelen mücadelemiz. Anıların yaşantımız. Kararlılığın ve ilkelerin önderimiz olacaktır.

HOPA HALKEVİ

Demokrat: 482

Sinan SUNER (1958 - ...)

Halkın Kurtuluşu için baskı yasalarına ve zamlara karşı mücadele ederken polis tarafından katledildi.
Anısını mücadelemizle yaşatacağız.

Ovaçlar, Ayrancı Yurtsever Devrimci Gençleri,
Dikmen, İlker, Keklikpınarı, Türk-İş Blokları, Balgat Yurtsever Devrimci Gençliği

Demokrat: 486

SORUNLARINA ÇARE BULUNMAZSA

Bütangaz satıcıları kepenk kapatacak

ANKARA (ANKA)

Ankara Bütangaz Satıcıları Derneği Başkanı Şahin Abacıoğlu, Yarın yapılacak olağanüstü Genel Kurul'a kadar sorunlarına çözüm bulunmazsa kepenklerini kapatacaklarını ve satış yapmıyayacaklarını açıklamıştır.

Abacıoğlu, yaptığı açıklamada, aralarında İzmir, Erzurum Amasya, Tunceli, Urfa Balıkesir, ve Kastamonu illerinin de bulunduğu bir çok il bütangaz derneklerinin de Genel Kurul Çalışmalarına katılacağını ve kepenk indirme eylemine katılacaklarını bildirmiştir

Abacıoğlu kârların tekrar yükseltilmesini ancak bütangaz satış fiatlarına yansıtılmamasını istemiştir.

Ankara Bütangaz satıcıları derneği başkanı Abacıoğlu açıklamasında şunları söylemiştir

"Haksızlığa karşı da yanma gücümüz tükenmiştir. Yarın yapılacak olan Olağanüstü Genel Kurulumuza kadar soruna bir çözüm getirilmezse kepenklerimizi kapatmak zorunda kalacağız. Aynı tepkileri gösteren Erzurum, İzmir, Amasya Tunceli, Urfa, Balıkesir, Kastamonu illeri de olağanüstü kongremize temsilci göndererek bizimle birlikte aynı eylem birliği içinde olacaklarını açıkladılar. Bu tepkilerimizin temel kaynağı bir yıldan beri zam alamayan esnafımızın her gün artan hayat pahalılığına karşın, son önlemler paketiyle kar oranının düşürülmesidir.

Sun-Mer'den 120 işçi çıkarıldı

HABER MERKEZİ

TİMLO'ya bağlı 5. kısım işçileri ve TİMLO'ya bağlı SUN–MER tesislerinde çalışan 380 işçiden yaklaşık 120 tanesinin işten atılması üzerine, bir açıklama yapan işçiler "Bizi çıkarmalarından amaç, yerimize AP'li ve MHP'li faşistleri işe almaktır "dediler.

Konu ile ilgili açıklamalarında "Türk-İş'e bağlı Türk Yapı-İş'ten, bağımsız Türk İnşaat–İş'e geçtikleri için işten atıldıklarını da belirten işçiler "Önümüzdeki Mart ayında toplu iş görüşmeleri yapılacak, değişen iktidarla birlikte işbaşına gelen yöneticiler işçiler üzerindeki baskılarını artırdılar, çimento yokluğunu ve işçilerin üretime katılmadıklarını öne sürerek işçi çıkarmaya başladılar" şeklinde konuştular.

TİMLO Genel Müdürü Prof. Nihat Güner'in iktidarın elinde oyuncak olduğunu söyleyen işçiler sözlerine şunları eklediler: "Tüm yetkileri Müdür Muavini Yüksel Özbanazlı üstüne aldı. Üretimin düşmesinden de Genel Müdür Muavini sorumludur." dediler.

Antalya'da orman işçileri direnişe geçti

ANKARA (DEMOKRAT)

Antalya'daki orman köylerinde çalışan orman işçileri son zamlar karşısında direnişe geçti. Gebiz Orman işletmesinde çalışan 100'ün üzerinde işçi son zamlarla kullandıkları iş araçlarının fiyatlarının ve diğer ihtiyaçlarının fiyatlarının yüzde 100 –200 oranında arttığını, aldıkları ücretlerle işlerini ve yaşamlarını sürdürmenin olanaksızlaştığını belirterek direnişe geçti.

İşçiler, Antalya Orman Baş Müdürlüğüne toplu olarak dilekçe verdiler ve ücretlerinin artan hayat pahalılık oranında artırılmasını istediler. İşçiler tüm haklarını alana dek direneceklerini bildirdiler. Diğer işletmelere bağlı orman işçilerinin de aynı şekilde direnişe hazırlandıkları söyleniyor.

Göy-Der seçimleri yapıldı

GERZE (DEMOKRAT)

Gerze Öğretmenleri Yardımlaşma Derneğinin 4. Olağan Kongresi geçtiğimiz Cumartesi Göy–der lokalinde yapıldı. Seçimlere iki liste katıldı. Yapılan sayımdan sonra Halkçı Eğitimci grubun 42 oyuna karşılık Devrimci Demokratik Birlik grubunun 43 oy alarak yönetimi aldığı anlaşıldı.

Bayraklı halkına uygulanan baskı protesto ediliyor

İZMİR (DEMOKRAT)

Bayraklı Kalkındırma ve Birleştirme Derneği adına basına yapılan açıklamada, bir hafta önce bir kahvenin basılarak iki faşistin dövülmesi ve faşistlerle birlikte aynı masada oturan bir polisin silahının alınması gerekçe gösterilerek, güvenlik kuvvetlerinin semti adeta işgal ettiği belirtildi.

Açıklamada, devrimci, demokrat kişilerin oturduğu evlerin basıldığı, evde ne kadar insan varsa toplanıp götürüldüğü, gözaltına alınanlara semt karakollarının yetmediği belirtilerek, polislerin "Sizi dövmek için devlet bize para veriyor" dedikleri ve 10–12 yaşlarındaki çocukların bile coplandığı öne sürüldü.

Güvenlik görevlilerinin Bayraklı halkına uyguladığı baskıyı protesto eden dernek yetkilileri, "Bayraklı halkının faşizme karşı yürüttüğü onurlu mücadeleyi engellemek ve sivil faşistlere meydanı açmak için egemen güçlerin sürdürdüğü vahşi yöntemler boşa çıkartılacak" dedi.

Belediyeden ümidi kesen Hüseyin Çeve, balçık altında kalan yakacağını çıkarmak için kollarını sıvadı. (FOTOĞRAF: HÜSEYİN AVUÇ)

Baruthane halkı çileden kurtulamadı

HABER MERKEZİ

Feriköy, Baruthane deresinde evleri sular altında kalan ailelere, belediye tarafından vaad edilen arsaların hala verilmediği belirtildi. Evleri sular altında kalan Baruthane halkı "bizi aylardır oyalıyorlar" diyor.

Baruthane Deresi'nde evi sular altında kalan Hüseyin Çeve bu konuda şunları söylüyor: "Aylardan beri belediye bizi oyalıyor. Defalarca, İmar Gecekondu Bölge Müdürlüğüne gittik. Arsaların ne zaman verileceğini sorduğumuzda, (daha sonra gelin, neticeyi o zaman söyleriz) cevabını aldık.".

İki ayı aşkın bir süredir durumlarına hiçbir açıklık getirilmediğini belirten Hüseyin Çeve, ailesi ve çocukları ile perişan durumda olduklarını ve bu konuda hiçbir yetkilinin çevre halkına yardımcı olmadığını söyleyerek, "Suları boşaltın. Biz ona da razıyız dedik.

Ancak buna da cevap verilmedi" diyor

Öte yandan mağdur durumda kalan Baruthane halkı, kendilerine verileceği söylenen arsalar üzerinde inşa edilecek evlerin masrafına belediyenin hiçbir şekilde karışmadığını belirterek, "Bu kadar parayı nereden bulacağız,. Arsalar verilse de üzerine ev yapacak para nerde? Sanki evlerimizin sular altında kalması bizim suçumuz. Zarar veren başkaları, zararın bedelini ödeyen bizler" diye sorunlarını bir kez daha dile getiriyorlar.

"Haklarımızı söke söke alacağız"

Halkın en temel gıda maddesi ekmeği yapan yumruklar, bu kez de haklarını almak için sıkıldı.

İstanbul Halk Ekmek Fabrikası işçileri grevde

İstanbul Halk Ekmek fabrikası işçileri 2.10.1978 tarihli iş yeri sözleşmelerinin, Bölge Çalışma Müdürlüğününden alınan yetki ile bağıtlandığını, ancak yeni bir sözleşmenin Genel Hizmetler İş Kolunun dışında kaldıkları gerekçesiyle İşveren durumundaki İstanbul Belediyesi tarafından imzalanmadığı için aldıkları grev kararını bir haftadır uyguluyorlar.

Sermayesinin %99'u İstanbul Belediyesinin olan, ve üretime geçtikten sonra dört çevre Belediyenin daha ortak edildiği İstanbul Halk Ekmek Fabrikası kamu kuruluşlarının yönetiminden farklı olarak bir yönetim kurulu tarafından idare ediliyor. İşçiler asıl çelişkinin bu noktada başladığını belirterek, "aynı çatı altında olmamıza rağmen İstanbul Belediyesi işçilerinden ayrı bir konuma düşürülüp örgütlenme ve ekonomik taleplerimizin işveren tarafından gaspedilmesi bugünkü haklı direnişimizin nedenidir.' diyorlar.

Ayrıca İstanbul Halk Ekmek Fabrikası işçileri, Ülker, Tariş, Santral Mensucat, Antbirlik işçilerinin mücadelesinin mücadelelerine ışık tuttuğunu da vurguladılar.

GÖSTERGE

Bir çarpık anlayış (5)

– SON YANIT –

Arslan Başer KAFAOĞLU

Turgut Özal'ın söylediklerinin ne kadar doğru olduğunu anlamak için 7 Şubat günlü –devalüasyondan 10 gün sonra– gazete başlıklarıyla Özal ve Demirel'in söylediklerini karşılaştıralım.

–"IMF ekonomik önlemlerin dış ticarette takasa yol açmasından korkuyor" (Biz yazmıştık.) IMF bile bu fazla liberalleşmenin takasa dönüşmesinden korkuyor. Ha şunu da belirtelim "takas" terimini IMF bazan, hatta sık sık, "üç kâğıtçılık" yerine kullanır.

–"Kadıköy–Sirkeci vapur seferleri akaryakıt darlığı nedeniyle iptal edildi."

Hani her şey bollaşacaktı piyasada.

–"Samsun'un resmi fiyatı 25, karaborsa fiyatı 40–50 lira."

Hani çift fiyat olmayacaktı.

– Bodur: "İstanbul'da son ayda fabrikaların yüzde 63'ü çalışmalarını durdurmak zorunda kaldı."

Hani ekonomi canlanacaktı. Yoksa son ayda da Ecevit mi iktidarda idi. Yani siz iktidarı devraldıktan 50 gün sonra...

–"Garantisiz borçları erteleyen kararname "tek taraflı moratoryum" olarak nitelendi."

Hani dışarda devlet itibarı korunmuştu?

–"Almanya'da Mark 45 liradan alınıp satılıyor. Resmi kur 41 liradır."

Daha devalüasyonun 11'inci gününde oldu bu...

–"Otomotiv ürünlerine zam ikinci piyasayı ortadan kaldıracak."

Hani ikili fiyat olmayacaktı?

–"Özal ve Demirel'i 'hesap adamı' olarak tanıtanlar ve övenler var."

Şimdi aşağıda bazı rakamlar vereceğiz. Bu ikilinin ne mene "hesap adamı" oldukları ortaya çıkacak:

"Türkiye 7 milyar dolarlık mal ithal edecek" deniyor. Bunun Türk lirası değeri 490 milyar liradır. Bunu unutmayalım:

Buna 400 milyar lira gümrük v.b. ekleyelim. Eder 890 milyar lira. Türkiye'de para arzı 400 milyar liradır. Yani dışalım tek başına para arzının iki katından fazla. Paranın tedavül süratini de gözönüne alsak, –ki bu yüksek fiyat düzeyiyle eksilecektir– bu ithalatın döndürülebileceğini sanan varsa beri gelsin? "

Bu soruyu Özal ve Demirel ile birlikte, son kararları "bilimsel" "ciddi", "hesaba kitaba dayanır" diyen işadamlarına ve hele hele iktisat profesörlerine soruyoruz. İşadamlarının hesabı bellidir. Onlar para basılacağını, ölçüsüz para basılacağını biliyorlar. Para basılmasının kime yarayacağını da biliyorlar ve kararı alkışlıyorlar. O vakit iktisat profesörlerinden bu kararı alkışlayanlarına soralım: Para arzının 2.25 katındaki bir dışalımın finansmanının büyük

(Devamı 7 .Sayfada)

GÜNÜN GÖZLEMİ

Beyaz Kunta Kinteler

Demirtaş CEYHUN

Bir yandan iğneden ipliğe kadar her şeye zam getirilirken, öte yandan da işçi ve emekçilere faşist baskılarla zindan ediliyor dünya. Komandolar, Ankara'da, Başkentte Cumhurbaşkanının, Başbakanın, Genel Kurmay Başkanının, Emniyet Genel Müdürünün gözlerinin önünde Bakanlık basıyor. İstanbul'da Üsküdar alanında faşistlerin zorbalığı yüzünden "Demokrat"ı satamıyor gazete bayileri. Hemen hemen bütün okullar kapalı.

İşçi sınıfı tarihimizin en büyük kırım olayları yaşanıyor. KİT'lere, TARİŞ'e, ANTBİRLİK'e, ÇUKOBİRLİK'e, FİSKOBİRLİK'e gerçekten korkunç kanlı baskınlar düzenleniyor. İşçileri kovalayıp, yerlerine MHP'li tosuncukları doldurabilmek için, her gün yeni yeni cinayetler işleniyor.

"Anamı şapan kör Kadı" örneği, TEKEL Fabrikalarına faşistlerle polisler el-ele verip saldırıyor, işçileri yıldırıp kaçırabilmek için vuruyor, kırıyor, öldürüyor, fabrikaları çalışmaz hale getiriyor, sonra da "Devlet sigara bile üretemiyor" diyor Sayın Süleyman Demirel.

Sıkıyönetim Komutanlarının "Grev ve toplu sözleşmeler Sıkıyönetimi ilgilendirir konular değildir" diyerek onca titiz davranmalarına karşın, türlü dalaverelerle askerle işçi karşı karşıya getirilmek isteniyor.

Asayişi sağlamak için kentlerin her köşesine sıra sıra dizilmiş askerler, sabah akşam yapılan telkinlerle birer barut fıçısı haline getiriliyor. Kendi canından korkar hale getiriliyor ve yabancı olduğu bile bile, Türkçe anlamıyor diye gayri, turistleri de öldürüyor askerler.

Grevdeki işçi sayısı, direnen işçi sayısı her gün biraz daha artıyor. Ve İMF'nin buyruğuyla, sermaye sınıfının gizli Bakanı Turgut Özal işçi ücretlerinin dondurulması için yırtınıyor.

Öte yandan kaçakçılık, soygunculuk, vurgun her şey serbest. Kıran kırana...

Can derdine düşmüş işçiler, Kırat'ın dörtnala zam furyasında, tarihimizin en büyük proleterleşme ivmesine girmiş. Sermaye sınıfının milyonları milyar olurken, işçinin ücreti pula dönüp, yeniden üretme gücünü de yitirir hale getiriliyor.

Toplumumuz gerçekten, pimi çekilmiş bir mayın gibi. İşçisiyle, köylüsüyle, küçük esnafıyla, dar gelirli memuruyla, öğrencisiyle, öğretmeniyle, aydınıyla... Bir barut fıçısı..,

Geçen gün, bizim Nurer'in kitap dağıtım merkezindeki işçiler, "Beyaz Kunta Kinteler diyarına hoş geldin ağbi" diyorlardı.

Anımsayacaksınız, geçenlerde TV'de "Kökler" adlı, Afrikalı zencilerin Amerika kıtasına ilk getirilişleriyle ilgili bir dizi film oynamıştı. Afrikalı bir kabilenin genç savaşçısı Kunta Kinte'nin, köleleştirilmeye karşı direnişini anlatıyordu. İşte Nurer'in iş yerindeki işçi dostlar da, kendilerine "Kunta Kinte" adını takmışlar. Aralarında ki bazı işçilere de "Kemancı" "Horoz Jorj" filan diyerek, soğukta titreşerekten çalışmağa çalışıyorlardı. Ve son zamlar karşısında öylesine şaşkına dönmüşlerdi ki...

Hani, Süleyman Demirel'in gerçekten, bugüne kadar ki en büyük başarısı bu olsa gerek. Bütün emekçi ve işçi sınıfını Kunta Kinte'leştirmek.

Ne ki, ülkemiz üzerine bir karabasan gibi nice yıllardır çökmüş emperyalizmin ağı, her şeyi öylesine ustalıkla halletmiş ki... Bir yandan bütün emekçi ve işçi sınıfı Kunta Kinteleştirilirken (Kunta Kinte'leştirmekte en küçük sakınca görülmezken) öte yandan da bölünmedik, parçalanmadık hiç bir örgüt, hiç bir kurum bırakılmamış. Bütün sendikalarda bir iç kavga sürüyor. Konfederasyonlar kavgasız değil. Demokratik örgütlerin de, şubesi merkezini dinlemiyor, merkezi şubesini tanımıyor. Partiler bile kendi içlerinde fıkır fıkır kaynıyor. Büyük sermaye ise, adım adım biraz daha genişletiyor örümcek ağını. Bütün kaleleri zabtediyor.

Emperyalizm, CIA'sıyla, NATO'suyla, IMF'siyle, tıpkı kanser gibi kılcal damarlarımıza varıncaya dek içimize işlemiş. Hepimiz birer NATO askeriyiz, NATO subayıyız, ama bilincinde bile değiliz. Ve henüz daha NATO içindeki ülkelerden hiç birinde şuncacık olsun bir radikal reforma bile izin verilmemiş. Herkesin ağzında, bir derlenip toparlanma çağrısı. Fakat bir an önce derlenip toparlanabilmek için de kimsenin şöyle esaslı bir girişimde bulunduğu yok.

Bari DİSK son kararlarında bu kez olsun birbirlerine düşmeden direnebilse...

DİSK'in son kararlarını yürekten alkışlıyorum...

Seni anmanın,
Seni yaşatmanın en doğru yolu, senin bıraktığın mücadele bayrağının daha yükseklere çekilmesi ile olacağının bilincindeyiz ATİLLA YOLDAŞ.
Selam olsun sana

9 Şubat 1978
ATİLLA ÖLDÜ
YAŞASIN DEVRİM

ABİDİNPAŞA'LI,
SAİMEKADIN'LI
DEMİRLİBAHÇE'Lİ
DEVRİMCİLER

Demokrat 494

Zonguldak'ta faşistler pazarda alış-veriş yapan halkın üzerine tabancayla ateş açtılar

Kilimli ilçesinde faşistlerin halka yönelik silahlı saldırıları devam ettiği bildirildi. Geçtiğimiz hafta içinde "komünistler" diyerek işçilere saldıran faşistler önceki gün

de pazar yerinde halkın üzerine tabancayla ateş açtılar.

Görgü tanıklarından edinilen bilgiye göre, pazar yerine gelen Ali Aygün, Aydın Arslantürk, Selahattin Öztürkmen ve Cemal Akgün adlı faşistler alış veriş yapan halkın üzerine rasgele ateş açtılar.

Tesadüf eseri, ölen ya da yaralananın olmadığı silahlı saldırıdan sonra faşistler ellerini, kollarını sallayarak olay yerinden uzaklaştılar.

Güvenlik görevlilerinin yanlı tutumunun ve faşistlerin silahlı saldırılarının halk arasında tepkiyle karşılandığı belirtildi.

İSTANBUL'DA TÖB–DER'Lİ BİR ÖĞRETMEN FAŞİSTLERCE ÖLDÜRÜLDÜ

Eyüp Nişanca İlkokulu Öğretmeni TÖB–DER'li Tacettin Şentürk, bir faşistin silahlı saldırısı sonucu öldürüldü. Saldırgan faşistin olaydan sonra kaçtığı bildirildi.

Şişli Gürsel Mahallesinde Selahattin Ural'a ait bir kahvenin faşistlerce silahla taranması sonucu Servet Ünal ve Osman Kabakçı adlı kişiler öldü. Celal Aytekin İsmail Ay ve Ersin Toksoy ağır şekilde yaralandı. Taranan kahveye genellikle sol görüşlü kişilerin gittiği öğrenildi.

Zeytinburnu'nda kimliği belirsiz kişilerin açtığı ateş sonucu sağ görüşlü Ömer Karaca öldü.

Migros'un Maltepe'de bulunan ana deposu Devrimci Sol yanlısı olduğu bildirilen silahlı kişiler tarafından basıldı. 6 Migros kamyonu kaçırılarak içindekilerin Esenler, Namık Kemal, Ayvansaray, Alibeyköy semtlerinde halka dağıtıldığı bildirildi. Öte yandan Migros binasına "Zamların sorumlusu emperyalist tekellerdir–Devrimci Sol" yazılı bir pankart bırakıldı. Olaydan sonra gazetemize telefon açan bir kişi 'Bu eylem Türkiye halkını emperyalistlerle işbirliği yaparak, zamlarla, devalüasyonlarla sömürüp sefalete iten tekelcilere karşıdır" dedi.

GİRESUN'UN ESPİYE İLÇESİNDE İKİ KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

Espiye ilçesinde kimliği belirsiz kişilerin açtığı yaylım ateşi sonucu Cami Mahallesi Muhtarı Ahmet Özkul ve Belediye Encümen Üyesi Yılmaz Gürsoy adlı sağ görüşlü bir kişi öldü.

ÇORUM'DA İKİ YERE PATLAYICI MADDE ATILDI

Çorum'da kent merkezinde iki ayrı yere patlayıcı madde atıldı. Cengiz Topel Caddesi'nde yayınlar satan Sadık Salmancı'ya ait kitabevi 4. kez bombalandı. Dükkanda ve çevrede maddi hasar meydana geldi. İkinci patlama Şenyurt Mahallesi'nde Yılmaz Hürriyet adlı kişinin evinde oldu. Çorum muhabirimizin bildirdiğine göre son bir hafta içinde 8 ayrı patlama oldu. Bir polis yetkilisi bomba yapımında kullanılan malzemenin aynı olduğu ve bombayı atan kişilerin de faşist olabilecekleri kanısını taşıdığını söyledi.

KAMAN'DA DEVRİMCİ BİR ÖĞRETMENİN EVİ KURŞUNLANDI

Kaman'da devrimci bir öğretmenin evi kurşunlandı. Evin camlarının kırıldığı olayda can kaybının olmadığı bildirildi. Dört kişi olan saldırganların bir taksi ile evin yanına gelip ateş açtıktan sonra aynı arabayla olay yerinden kaçtıkları bildirildi. Öte yandan evi saldırıya uğrayan öğretmenin tesadüfen salonda yattığı için ölümden kurtulduğu da belirtildi.

NİĞDE'DE FAŞİSTLER HALKA SALDIRDI

Kemerhisar kazasında önceki gün Necdet Şafak adlı kişiye ait kahvede kumar oynayan faşistlerin arasında tartışma çıktı. Tartışmanın kavgaya dönüşmesi sonucunda Ceylan Karataş ve kahvenin sahibi Necdet Şafak'ın oğlu tabanca kurşunlarıyla çeşitli yerlerinden yaralandı. Bu olayı "komünistler arkadaşlarımıza saldırdı" diye çarpıtarak Çayır Mahallesi'nde toplanan bir grup faşist ilerici ve devrimci ailelerin oturduğu Han Mahallesi'ne doğru saldırıya geçti. Olay sırasında bazı yurttaşların yaralandığı öğrenildi. Kısa süre sonra Belediye şöförlerinden devrimci Hüseyin Doğan'ın güvenlik kuvvetleri tarafından gözaltına alınarak dövülmesi havayı gerginleştirdi. Bu arada ilerici ve devrimcilerin kaldığı mahallelerde bazı evlerin aranmak istenmesi üzerine jandarma yüzbaşısının halk tarafından taşlandığı bildirildi. Niğde Valisinin kazaya gelerek olayları yerinde izlediği öğrenildi. Devam eden aramalar sırasında Belediye Başkanı Rasim Adem ve kapatılan Töb-Der'in Şube Başkanı Asım Savut'un evlerinin de arandığı belirtildi.

MANAVGAT'TA MHP'Lİ ADİL OKUR'UN CENAZESİNDE FAŞİSTLER OLAY ÇIKARDI

Geçtiğimiz çarşamba günü Antalya'da öldürülen MHP'li Adil Okur'un cenazesi sırasında törene katılanlar olay çıkardı. CHP İlçe Merkezi Binası ile İlçe Başkanı Av. Atilla Emek'in yazıhanesi cenazeye katılanlar tarafından tahrip edildi. Yine CHP'li olarak bilinen Ali Taşer'in fırını saldırıya uğradı, Ahmet Yılmaz da dövülerek büfesi tahrip edildi.

Saldırganların tahribatına güvenlik kuvvetlerinin seyirci kaldıkları ilçede havanın gergin olduğu ve askeri komandoların ilçede tertibat aldığı bildirildi.

ANKARA'DA FAŞİSTLERİN EVİNE ATTIĞI BOMBAYI DIŞARI ATMAK İSTEYEN BİR KİŞİNİN ELİ KOPTU

Küçükesat semtinde faşistler tarafından evine atılan bombayı dışarı atmak isteyen Ali Osman Aydın adlı kişinin bombanın patlaması sonucu eli koptu. Emniyet Müdürlüğü yetkilileri bombanın asıl hedefinin Ali Osman Aydın'ın Mustafa Kemal Lisesi'nde beklemeli olan oğlu sol görüşlü Sedat Aydın olduğunu belirttiler. Yaralı Hacettepe Hastanesi'ne kaldırılarak tedavi altına alındı.

Ankara'da Kızılay ve Ulus çevresine üzerinde "Yaşasın TARİŞ direnişimiz", "Yaşasın Cibali ve Cevizli Tekel direnişimiz,"Kurtuluş engellenemez" yazılı pankartlar asıldı. Pankartları indirmek için olay yerine gelen güvenlik kuvvetleri bölgede büyük çapta aramalara girişti. Aramalar sırasında giriş çıkışların tutulduğu, ve "şüpheli görülen" bazı kişilerin gözaltına alındığı bildirildi.

Önceki gün polisin Maltepe'de bir evi basarak gözaltına aldığı Ahmet Ece, Celal Gök ve Aliİsimli adlı kişilerden henüz haber alınamadığı ve hayatlarından endişe edildiği arkadaşları tarafından bildirildi.

Mithatpaşa Caddesi çevresinde aramalar yapan güvenlik kuvvetleri "şüpheli görülen" 6 kişiyi gözaltına aldılar.

GÖÇE ZORLANAN YOZGAT

FAŞİST İŞGAL ALTINDAKİ KENTLER

Yaşar GÖREN

Faşistlerin eğitim alanı: Çamlık

(5)

Yozgat aranan veya hapisten kaçan faşistler için iyi bir barınma yeri. Bunun da ötesinde faşistlerin askeri eğitim yaptıkları bir yer. Kentin girişinde yukarı doğru jandarma alayı üzerinde Çamlık denilen bir alan, eskiden Yozgat'lıların piknik yaptıkları bu yerde şimdi, faşistler silahlı eğitim yapıyorlar. 2 Eylül 1979 günü eğitim yapan faşistlerden birinin elinde patlayan bomba kendisinin ölümüne neden olmuş. O günlerde CHP iktidardadır ama bu faşistlerin Yozgat'ta terör estirmesine ve Çamlıkta askeri eğitim yapmalarına engel değildir. Bugün bu durum dozunu daha da artırmış olarak devam ediyor Yozgat'ta.

NERDEDİR DERSİNİZ MERKEZ YETİŞTİRME YURDUNUN SAKİNLERİ?

VALİ NAHİT URAL bizi makamında kabul etti. Kendisine Yozgat'ın sorunları ile ilgili bazı sorular sormak istediğimizi söyledik. Yozgat'a atanalı bir ay olduğunu, bu bakımdan kenti ve sorunlarını yeterince tanımadığını belirten Vali "Ama cevap vermeye çalışırım" dedi.

DEMOKRAT: Efendim duyduğumuza göre 14 Ekim seçimlerinden sonra göç başlamış, doğru mu?

VALİ NAHİT URAL: Bazı aileler kentten ayrılabilir, ama buna göç denilemez. Ayrıca, bunun göç olduğuna dair bir söylentiyi ilk defa sizden duyuyorum.

DEMOKRAT: Peki, Yozgat'ta ilericilerin ve CHP'lilerin şehir merkezine inemedikleri, seyahat edemedikleri söyleniyor. Bu konuda söyleyeceğiniz bir şey var mı?

VALİ NAHİT URAL: Efendim, Yozgat emniyet raporlarına göre, Türkiye'de en az olay olan bir şehir, bu bakımdan olanlar biraz büyütülüyor gibi geliyor bana.

DEMOKRAT: Önder Alpaslan'ı yakalayabildiniz mi?

VALİ NAHİT URAL: Anlamadım, siz nereden biliyorsunuz Önder Alpaslan'ı?

DEMOKRAT: Biz, Önder Alpaslan'ı Yozgaz olaylarının önde gelen bir ismi olarak biliyoruz. Merkez Yetiştirme Yurdunda kaldığını da. Ayrıca geçen yıl yurda gidip kendisini bizzat aramıştınız.

VALİ NAHİT URAL: Ha evet, bu yurda gittim. Önder Alpaslan ve bazı çocuklar yurtta yoktular.

DEMOKRAT: Afedersiniz, sözünüzü kesiyorum. Yurtta bulunmayan çocuk sayısı kaç acaba?

VALİ URAL: Rica ederim, 40 çocuk eksik, bunlar bir süredir yurtta kalmıyorlarmış. Bütün mesele yurt yöneticilerinden kaynaklanıyor. Adam gibi bir yönetici bulamıyoruz. Yöneticiler çocukların beyinlerini yıkamışlar, onları maşa olarak kullanıyorlar. Şimdi insanları seven iyi bir yönetici arıyorum, ilân verdim gazetelere.

DEMOKRAT: Merkez Yetiştirme Yurdundan 40 çocuğun kayıp olduğunu söylediniz, bu kayıp çocuklar kaç yaşlarındaydı?

VALİ URAL: Bunlar büyük yaş grubundan, 15–18 yani, Önder Alparslan ise biraz daha büyük. Bunların nerde olduklarını ise bilmiyorum. Siz biliyor musunuz?

DEMOKRAT: Okullarda durum nasıl? Öğrencilerden zorla haraç toplandığını duyduk. Ayrıca ilericilerin, devrimcilerin ve CHP'lilerin çocukları okullara gidemiyormuş. ?

VALİ URAL: Okullarda durum çok iyi. Ben geniş güvenlik önlemleri aldım. Okulların önündeki koruma ekiplerini takviye ettim. Bazı öğrencilerin okullara gidemediklerine dair bir şikayet gelmedi.

DEMOKRAT: 10 gün kadar önce, CHP İl Mekezini ziyaret etmiş ve CHP İl Başkanı Harun Kurt ve bazı halktan kişilerle görüşmüşsünüz. Bu ziyaretiniz sırasında neler oldu?

VALİ URAL: Ben sadece ziyaret için gittim. Diğer partileri de ziyaret edeceğim. Fırsat bulursam bu toplantıları sık sık yapacağım. CHP'yi ziyaretimde bana şikayetlerini ilettiler, ama ben dinlemedim. Bir tanışmada böyle şeyler olmaz tabi, daha sonra, daha sonra...

DEMOKRAT: Alparslan Alparslan cezaevinden nasıl kaçırıldı, peki?

VALİ URAL: Ben bu işte kasıt olduğu kanısındayım. Kadın elbisesi giyerek kaçmışlar.

DEMOKRAT: Kim sokmuş bu elbiseleri içeri?

VALİ URAL: Onu bilemeyeceğim, soruşturma açıldı biliyorsunuz. Savcıdan sormanız gerekecek.

DEMOKRAT: Kaçırılma ile ilgili soruşturma açıldığnı söylediniz. Göz altında kimse var mı bu soruşturmadan ötürü?

VALİ URAL: 5 gardiyan gözaltına alınmıştı. Sonra hepsi serbest bırakıldı. Şimdi kimse yok.

DEMOKRAT: Teşekkir ederiz.

Yozgat Valisi Nahit Ural, söylemek istemediklerini, satır aralarında söyledi açıkça. Merkez Yetiştirme Yurdunda 40 kişinin bulunmadığını söyledi örneğin, Merkez Yetiştirme Yurdu, Yozgat'ta belediyeden sonra faşistlerin üstlendiği 2. yer. Bu yurttaki çocuklar yoğun bir ırkçılık ve mezhepçilik propagandasıyla faşist militanlar haline getiriliyor. Kayıp çocukların izine nerede rastladığımızı valiye söyleyemedik ama şimdi söylüyoruz, bu çocukların büyük bir bölümü şu anda Hatay'da. Faşizmin askerleri olarak halka karşı dövüştürülüyor.

YARIN:
ESKİ VALİ
NELER DİYOR?

CHP MALATYA MİLLETVEKİLİ, DEVLET ESKİ BAKANI, DİYANET İŞLERİ ESKİ BAŞKANI

LÜTFÜ DOĞAN'LA SÖYLEŞİ

Türkiye'de alevi–sunni kutuplaşmasının gerçekte uzun bir süreden beri faşist güçler tarafından yaratıldığı ve körüklendiği açık bir gerçektir. Bu gerçeği görmek hiç de zor değildir. Örneğin bugün faşist politikanın taban bulduğu, örgütlenebildiği bölgelere bakıldığında, görülecektir ki, bu bölgeler alevi ve sunni halkın yüzyıllardan beri yan yana, kardeş kardeşe yaşadığı bölgelerdir. Malatya, K.Maraş v.b. kentler gibi.

70'li yıllara kadar sessiz ve suskun kalan bu bölgeler, 10 yıl gibi kısa bir süre içinde son derece duyarlı bölgeler haline gelmişlerdir. Faşist güçler örgütlenmelerini mezhep farklılığı temeli üzerinde yükseltmişler, yarattıkları kitle tabanını tümüyle körükledikleri mezhep farklılığına dayandırmışlardır.

Yoksul halkı alevi–sunni diye ayırdederek, düşman kamplara bölmek bugün faşist güçlerin en etkin politikalarından biridir.

Bu konuda Diyanet İşleri Eski Başkanı ve CHP Malatya Parlamenteri Lütfü Doğan ile bir söyleşi yaptık. Aşağıda bu söyleşiyi sunuyoruz.

● İSLAM DİNİ DEĞERLENDİRMELERİ VE YARGILARI MEZHEPÇİLİK GÖRÜŞÜNE DEĞİL GENEL DİNİ TEMELLERE DAYANMAKTADIR. BU YAKLAŞIMA VE GELİŞMEYE ENGEL, GENELLİKLE SİYASİ SÖMÜRÜLERDEN KAYNAKLANMAKTADIR.

● İSLAM DİNİNİN ÖZÜNDE SÖNMEYEN BİR DİNAMİZM VARDIR. İNSANA, HAKLARINA VE ÖZGÜRLÜĞÜNE ÖZEN GÖSTERİR. ALLAH'TAN BAŞKASINA KULLUĞU, İNSANIN İNSANI SÖMÜRMESİNİ, GÜÇLÜNÜN ZAYIFI EZMESİNİ VE HER TÜRLÜ ZULMÜ REDDEDER.

Soru: İslâm dinindeki mezhep farklılıklarını tanımlar mısınız?

Cevap: Hz. Peygamberden sonra özellikle yeni olaylar karşısında dini anlamak ve anlatmak amacıyla nasslar üzerinde (Kur–an ve hadis) yapılan farklı yorumlar, görüş ayrılıklarını ve ayrı ayrı ekolleri; bunların gelişmesiyle de mezhepleri oluşturmuş oldu. Bu ayrılıklar dinin özüne ilişkin olmayıp ayrıntılardadır. Önceleri mezhep kurucuları arasında hiç bir taassup yoktu. Onlar ayrı bir mezhep olmak için değil, nassları böyle veya şöyle anladıkları için, sonrada o din bilgininin yöntemini benimsiyenler Hanifi, Şafi mezhepleri olarak adlanmışlardır. Örneğin Ebu Hanife, kendi yolu ve yorumları hakkında: "Bu bizim ulaştığımız en iyi sonuçtur. Kim bundan iyisini bulursa ona uysun" diyor. Bazı bilginler Ebu Hanife'ye "Senin ulaştığın sonuç şüphe götürmez bir gerçek midir" diye sorarlar. Şöyle karşılıkverir: "Bilmiyorum, belki de ulaştığım sonuç şüphe götürmez bir batıldır" İmami Şafi'de görüşlerine aykırı bir şey bulurlarsa, öğrencilerine kendisini muhalefet etmelerini teşvik eder. Bütün din bilginleri, İslâm Fakihleri, bu özgür anlayışta yaptıkları yorumlarla böylece bir takım mezheplere ayrıldılar.

Fıkıh mezhepler Hanifi, Şafi, Hambeli, Maliki... itikati mezhepler. Mürciye mutezile, Cebriye, Ehli Sünnet (Eşari, Matüriti) siyasi mezhepler Şii, Harcii, Sünni... diye sıralayabiliriz.

Önceleri 3–4 asır özgür düşünceye, ictihata verdiği değerden ötürü, sorunlar bu zengin düşünce ürünüyle, çözülmüştü. Sonraları siyasi olaylar ve dış etkenler nedeniyle tahassup hakim olmuş, mezhepçilik tahassubu, müslümanları sonu gelmiyen kavgalara götürmüştür.

Soru: Sizce söz konusu mezhep farklılıklarının tarihsel nedenleri nelerdir?

Cevap: a–Nassların, Kur–an ve hadisin, yeni olaylar karşısında yorumlanması ve bundan çıkan yeni hükümler, oluşan çeşitli anlayış farkları,

b-Dıştan gelen yabancı kültür, uygarlık felsefe ve dinlerin etkileri.

Soru: Hıristiyanlıkta mezhep farklılıkları ayrı ayrı kiliseler kurulmasına kadar varmıştı. İslam dininin boyutu bu düzeyde midir?

Cevap: İslam dinindeki mezhep ayrılıkları öze ilişkin değildir. Ana konularda bütün islam mezhepleri aynı alandadır. Genellikle Kur–an hadiste hepsi birleşir. Her islami mezhep aynı alandaki yorumlardan ayrılırlar. Bu ayrılıklar özde değil, ayrıntılardadır. Bundan ötürü hıristiyanlıkta olduğu gibi müslüman mezheplerin ayrı ayrı camileri olmamıştır. Ancak özde ayrılık varsa, o mezhep islami sayılmaz. Bütün islam mezhepleri Allah'ı, tek, Yüce, eşsiz Mabud bilir. Hz. Muhammeti son Peygamber olarak tanır. Hepsinin kitabı aynıdır. Kur–an'ı kerimdir.

Soru: Müslümanların çoğunlukta olduğu ülkelerde mezhep farklılıklarını genel olarak değerlendirir misiniz?

Cevap: Müslümanların çoğunlukta bulunduğu ülkelerde, bazı mezhepler çoğunlukta ise de hepsinde de öteki mezhepten müslümanlar bulunmakta aynı camide ibadet etmekte, aynı kitabi Kur–an'ı kerimi okumakta, tek Allah'a ibadet etmek te aynı Peygambere Hz. Muhammet'e uymaktadırlar. Hattâ dünyanın yeni koşulları müslümanların mezhepler arası soğukluğu gidermekte, yakınlığa zorlamaktadır.

Soru: İran'daki gelişmeler de gösterdi ki İslam dinamizmi bütün dünyayı şaşırtıyor. Bu dinamizme açıklık getirir misiniz?

Cevap: İslam dininin özünde sönmeyen bir dinamizm vardır. İnsana, haklarına ve özgürlüğüne özen gösterir. Allah'tan başkasına kulluğu, insanın insanı sömürmesini, güçlünün zayıfı ezmesini, insanın tufeyli yaşamasını ve hertürlü zulmü reddeder. İnsan emeğini yüceltir. Müslüman düşüncesinde, vicdanında, inancında özgürdür. Zorla baskı ile insanın inandırılamıyacağını bildirir. Türk ulusunun Mustafa Kemal Atatürk'ün önderliğindeki bağımsızlık savaşında bu dinamizmin yeri büyüktür. Çağımızda İran'da gördüğümüz gibi islam aleminin her yöresinde bu dinamizmi görüyoruz. İslam dininin 15'nci çağını karşıladığı bu yılda bu dinamizm en güncel konudur.

Soru: İran'daki bu dinamizmi bölme politikası ne ölçüde başarılı olabilir?

Cevap: İran'dabulunan çeşitli etnik gruplar, dışardan yapılacak tahriklerle bağımsızlığa özendirilerek bölünebilir. Sömürgecilerin her yerde uydurdukları yöntem budur.Böl ve ye.Nitekim Osmanlı devleti ve Orta-Doğu bu yöntemle bölündü ve sömürüldü. Aynı yöntem İran'da uygulanırsa istediklerine ererler.

Soru: Türkiye'de mezhep farklılıklarının özellikle 70'li yıllarda istismar edilmek istendiği görüldü. Alevi ve Sünni yurtdaşların parçalanmak ve kamplaştırılmak istenmesinin altında yatan nedenlere açıklık getirir misiniz?

Cevap: Alevi ve Sunni yurttaşlarımız arasında dini ilişkilerinde eski bağnazlıkları kalmamıştır. Ancak iç politikadaki şartlanmalar bağnazlıklar ve tahrikler Alevi ve Sünni çatışmasını doğurmaktadır. Seçilme,oy kaygusu bunların arasındadır.Bazı yörelerdeki dini bilgisizlik geri bırakılmışlık ve eğitimsizlik de önemli bir etken olmaktadır. Alevi ve Sünni yurttaşlarımız arasında ilişkileri düzeltmek, aralarındaki ayırımı körüklememek ulusal olduğu kadar insani ve islâmi bir görevdir.

Soru: Mezhep farklılıklarının istismar konusu olmaması için bundan böyle neler yapılabilir?

Cevap: Önce hükümetlerin yurttaşlara hizmetleri götürüşünde siyasi ayırım yapmaması gerekir. Sonra bilime ve akla dayalı insan sevgisi ve saygısı olan, islam dininin ruhuna uygun bir islami eğitime ve bunun yaygınlaştırılmasına büyük gereksinme vardır. Anayasamızın ön gördüğü vicdan ve inanç özgürlüğünün uygulanması eksiksiz yürütülmelidir. Siyaset yapmak ve iktidar olmak için dinin kullanılmaması ve temel laiklik ilkesinde bütün siyasi partilerin aynı anlayış içinde bulunması gerekir. Temelde İslâm dini iştihat çeşitliliğine, düşünceye ve hoşgörüye büyük değer verir. Her mezhepten müslümanı islamın temel ilkelerinde toplayacak yaygın bir eğitimin ve aydınlatmanın yapılması sağlanmalıdır. İslâm dininin birleştirici, barışçı ,iyilikçi, kardeş kılıcı, insan düşüncesine saygılı insanı seven ve yücelten ilkeleri ile müslümanların düşünce ve gönülleri aydınlatılmalıdır. Bu aydınlatma yalnız öğütle değil, örnekle, aradaki ayrılıklar, kırgınlıklar giderilmelidir. Bu ulusal insani ve islami görevi en iyi biçimde din görevlileri yapabilirler. Radyo Televizyon ve basınımız bu konuda yardımcı olmalıdır. Nitekim, Kahramanmaraş olaylarından sonra Türkiye çapında irşat ekipleri kurup çalışmaya başlayıp yer yer olumlu sonuçlarda almıştık. Bu çabalar sürdürülmelidir.

DEMOKRAT GÖZÜYLE DÜNYA

Sosyalist Enternasyonal Toplantısının ve Paris Zirvesinin ardından

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Geçtiğimiz günlerde gerek Viyana'da düzenlenen Sosyalist Enternasyonal toplantısı, gerek Paris'teki Alman-Fransız zirvesi ilginç sonuçlar verdi. Her iki toplantıda da Afganistan'daki Sovyet müdahalesi daha sert bir dille kınanırken, doğu-batı arasındaki yumuşamanın sürdürülmesi yolunda çaba harcanması istendi. Bu durum Amerika'nın Avrupa'daki ***muttefiklerine*** *Sovyetler karşısında daha kesin ve aktif tavır almaları yolunda yaptığı baskıların ancak kısmen başarıya ulaştığını gösteriyordu. Bu iki önemli toplantı sonucunda ortaya çıkan durum, Avrupa ülkelerinin ancak "Sovyetlerin yeni bir müdahalesi" karşısında misillemelere başvurabileceklerini açığa çıkardı. Sosyalist Enternasyonal toplantısı sonucunda yayınlanan bildiride Sovyetler'in Afganistan'daki askerlerini çekmesi istenirken uluslararası yumuşama politikasının korunması amacıyla Sovyetler Birliği ile ABD arasındaki ilişkilerin düzeltilmesi talep edildi. Sosyalist Enternasyonal ABD ve Sovyetler'in üzerinde anlaştıkları SALT—2 Anlaşması'nı* ***imzalamalarını ve*** *SALT—3 Anlaşmasıyla ilgili görüşmelere başlamalarını da istedi.*

Fransa Devlet Başkanı Giscard d'Estaing ile Batı Almanya Başbakanı Schimidt'in katıldığı zirve toplantısı ise, 1963 yılında de Gaulle ve Adenauer arasındaki zirveden bu yana en önemli toplantı sayılıyordu. Bu toplantıda bazı Fransız gazetelerinin iddiasına göre, iki büyük devlet dışında ayrı bir Avrupa stratejisi oluşturma tasarısının ilk adımları atıldı. Bununla birlikte bir doğu-batı bunalımından Avrupa'nın Amerika'dan tam olarak bağımsız davranamayacağı belirtilerek çok dikkatli bir dil kullanıldı. İki lider Amerika'nın Afgan müdahalesi karşısında getirdiği misillemelere katılmayacaklarını açıklarken, yalnızca Sovyetler'in bundan sonraki müdahalesi karşısında Amerika ile ortak eyleme gireceklerini bildirdiler. Bilindiği gibi Fransa ve Batı Almanya Sovyetler'le doğrudan çatışmaya girmek ve detant ilişkilerinde sağladıkları ekonomik çıkarları tehlikeye sokmak istemiyorlardı. Fransa ve Batı Almanya'nın Sovyetler karşısında yalnızca bildiri düzeyinde de olsa daha net bir tavır almasının ve Sovyetler'in Afganistan'daki birliklerini geri çekeceği yolundaki sözünü yerine getirmesini talep etmelerinin, Amerika ile aralarındaki uçurumu azalttığı söylenebilir.

Öte yandan iki lider Güney Asya, Ortadoğu, ve Kuzey Afrika'daki hükümetleri güçlendirecek uzun erimli askeri, ekonomik ve siyasal önlemler alınması yolunda bir strateji de benimsediler. Bilindiği gibi bütün bu bölgeler devrimci çalkantı ve hareketlere gebe bulunuyor. ***Buradaki rejimlerin*** *ayakta kalması ve "istikrar"ın bozulmaması konusunda Almanya ve Fransa, Amerika ile işbirliği yapacak. Amerika'nın bu konuda destek sağlaması önemli bir başarı sayılabilir. Güney Asya, Ortadoğu, ya da Kuzey Afrika'daki gerici ve tutucu rejimler bugün büyük toplumsal çalkantıların eşiğinde bulunuyor. Bu ülkelerdeki rejimlerin ayakta kalması için alınacak önlemlerde iki ülke Amerika ile işbirliği yapacaktır. Böylece batı açısından hayati önemi bulunan hammadde ve enerji kaynaklarını barındıran bu bölgeler güvence altına alınmış olacaktır. Almanya ve Fransa Avrupa*

Devamı 7. Sayfada

Carter Doktrinine uygun olarak

Carter, danışmanlarıyla.

Amerika, Ortadoğu ve Güney Asya'da güçlenme çabasında

● CARTER DOKTRİNİ: "ABD, BASRA KÖRFEZİ BÖLGESİNİN KONTROLÜNÜ ELE ALMAK İÇİN DIŞ BİR KUVVETİN MÜDAHALESİNİ KENDİ HAYATİ ÇIKARLARINA YAPILMIŞ BİR MÜDAHALE SAYACAK VE BU SALDIRIYA GEREKLİ VASITALARLA KARŞI KOYACAKTIR"'

● ABD, ORTADOĞU'DA GÜCÜNÜ PEKİŞTİRMEK İÇİN ÇABALARKEN AVRUPALI MÜTTEFİKLERİNDEN ÖZELLİKLE DE İNGİLTERE'DEN DESTEK ARIYOR. GÜNEY—DOĞU ASYA'DA İSE AMERİKAN POLİTİKASI HİNDİSTAN'LA PAKİSTAN'I UZAKLAŞTIRMA AMACINDA.

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Carter doktrini, ilk kez resmen açıklandı. Başkan Carter'in kendi yaptığı açıklamaya göre, bu doktrin şöyle:

'Amerika Birleşik Devletleri, Basra Körfezi bölgesinin kontrolünü ele almak için dış bir kuvvetin **müdahalesini** kendi hayati çıkarlarına müdahale sayacak ve bu saldırıya gerekli vasıtalarla karşı koyacaktır. Bu bölgede ABD'nin hedefi Amerika'nın gücüne dayalı olarak barış ve saldırıya karşı koyma amacını paylaşan bölge ülkelerinin desteğini sağlamaktır."

Bu doktrin böylesine açık olarak ifade edilmeden önce de ABD'nin Ortadoğu ve Güney Asya'da son günlerde başlattığı olağanüstü trafik, ülkenin dış politikasındaki bu değişikliğin gözlenmesi için yeterliydi.

ABD Başkanı'nın Danışmanı Zbigniew Brzezinski, Pakistan ve Suudi Arabistan'a giderek burada ülkesinin yeni dış politikasını açıkladı. Destek istedi ve yardım teklif etti. Brzezinski, Pakistan'a yalnızca 400 milyon dolarlık bir yardım yapabileceklerini bildirdi. Ancak daha sonra Suudi Arabistan'a giden Brzezinski, bu ülkenin de Pakistan'a yardım etmesi gerektiğini söyledi. Öte yandan Suudi Arabistan da kendi askeri gücünü arttırmaya başladı. ABD-nin Suudi Arabistan'a yaptığı bir başka teklif te, bu ülkede yeni askerler, istemesiydi. Ancak, Suudi Arabistan, bu teklife kesin bir yanıt vermedi. Brzezinski, Suudi Arabistan dan dönüşünde görüşmelerin "çok olumlu" geçtiğini bildirmesine karşın, kesin bir sonuç alınamadığını da sözlerine ekledi.

Öte yandan ABD şimdilik Suudi Arabistan'da yeni bir üs elde edememesine ve buradaki askeri gücünü fazlalaştırmamasına karşın, Ortadoğu'daki diğer bölgelerde, Umman, Kenya, Somali, Mısır ve Türkiye'de isteklerini kabul ettirebildi. Yalnız Arap ülkelerinde genellikle güvensizlikle karşılandı. Çünkü Arap ülkeleri Mısır-İsrail yakınlaşmasında ve Camp David zirvesinde Amrika'nın oynadığı rolü "kuşku uyandırıcı" buluyorlardı. Zaten, Camp David anlaşması sırasında da Amerika'ya karşı tek olumlu tavır alan Arap ülkesi Umman Sultanlığı olmuştu.

Öte yandan ABD Asya'da etkinliğini arttırmak için, Hindistan nezdinde de girişimlerde bulunuyor. ABD'nin özel temsilcisi olarak Hindistan'a giden Clark Clifford, burada Hint Başbakanı İndira Gandi ile görüştü.

Rejimin baskıları sürekli artıyor

Guatemala'da katliamlar devam ediyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Guatemala'da İspanya Büyükelçiliği işgali ve 40 kişinin öldürülmesinden sonra olaylar durulmadı. Önce cenaze töreninde sivil kişiler kalabalığa ateş açarak bir erkek ve bir kız öğrenciyi öldürdüler. Cenaze töreninde atılan sloganlardan biri de, "Gregorio Kuya'yı sağ olarak görmek istiyoruz!" idi. Gregorio Kuya, İspanyol Büyükelçiliğini işgal eden köylüler arasında sağ olarak polisin eline geçen ve Büyükelçilik katliamının tek görgü tanığıydı. İspanyol Büyükelçisi Gregorio Kuya'yı polisin elinden kurtarmak için onu özel bir kliniğe yatırmıştı. Ancak, Kuya bulunduğu klinikten kaçırılarak öldürüldü ve cesedi San Carlos Üniversitesi'nin önüne bırakıldı. Kuya'nın tanıklığı, Büyükelçi baskını ve polisin binayı yakması olayına büyük açıklık kazandırabilecekti.

Guatemala rejimi, son günlerde 1954'den beri sürdürdüğü baskıları büsbütün arttırmış bulunuyor. Kuşku yok ki, bunun nedeni Guatemala yönetiminin komşusu Nikaragua ve Salvador'daki olaylardan ötürü telaşa kapılması.

Guatemala'da yirmialtı yıldır aralıksız süren baskılar, halkın her kesimini, kızılderilileri ve hatta Cizvit papazlarını bile hedef alıyor. Ülke nüfusunun % 50'sine yakın bölümü kızılderililerden oluşuyor. Kızılderililer üzerinde bir asimilasyon politikası sürdürülüyor. Ancak kızılderililer, bu baskıya karşı henüz örgütlenmiş değiller.

Hindistan, Afganistan sorunu için bir çözüm yolu arıyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Hindistan hükümeti komşu ülkelerle birlikte Afganistan krizini çözmeye yönelik girişimlerde bulunacağını bildirdi. Hindistan'ın Dışişleri Sekreteri Sathe'a göre karşı tarafla bu doğrultuda görüşmeler 5 Şubat çarşamba günü başlatıldı. İslamabad da yapılmaya başlanan görüşmeleri, Yeni Delhi ve diğer ülke ajansları da doğruladı.

Bu görüşmelerin geliştirilmesi doğrultusunda, Sri Lanka'ya, Bangladeş'e ve Nepal'e özel elçilerin gönderildiği de bildiriliyor. Görüşmelerin özellikle soğuk savaş ve Pakistan'ın batılı ülkelerce yeniden silahlandırılması konularında yoğunlaştırıldığı belirtildi.

Bu görüşmeleri iki büyük güç, ABD ve Rusya ve diğer batılı ülkeler Fransa ve İngiltere ile yapılacak görüşmeler izleyecek. Yeni gelişmelerin nitelikleri elçilerin ülkelerine dönmeleriyle belli olacaktır.

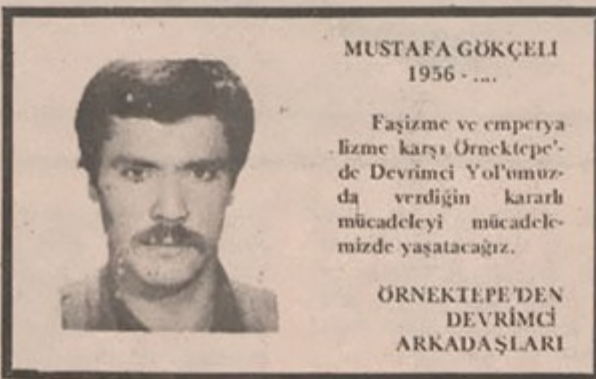
Ajanslar, Hindistan'ın Afganistan Elçisi Singh'in, Afgan liderleri ile görüşmelerde bulunmak üzere Kabil'e uçtuğunu bildirdiler. Singh konuşmalarını pazar gününe kadar sürdürecek.

Sedat, Batıdan daha çok silah istiyor

MÜNİH (DPA)

Arap dünyası ve Ortadoğu'da "önderlik rolü" taşımaya hazır olduğunu bildiren Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat, Batı'dan daha fazla silah istedi.

Federal Almanya'da yayınlanan bir gazeteye demeç veren Enver Sedat, dünyada şu andaki siyasi durum gereği, ülkesinin bu önderliği silahsız olarak yapamayacağını öne sürdü

ABD'de, rüşvet skandalı yeni boyutlar kazandı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Bundan bir süre önce ABD Federal Gizli Örgütü FBI aralarında bir senatör ve 6 Temsilciler Meclisi üyesi bulunan 20 Amerikan politikacısının rüşvet aldıklarını bildirmişti.

Rüşvet olayına karışmakla suçlanan senatörlerden biri olan Virjinya Temsilcisi Richard Kelly, MBC TV'sinde bir açıklama yaparak kendisine teklif edilen 25.000 doları aldığını kabul etti, ama bunu "bu karanlık işi" ortaya çıkarmak amacı ile yaptığını, sonra gerçeği öğrenince parayı iade ettiğini açıkladı.

Öte yandan, Adalet Bakanlığı FBI'dan suçlama belgelerini 90 gün içinde teslim etmesini istedi, ayrıca senato soruşturması açmayı kararlaştıran Senato Ahlak Komisyonu'na da bir duyuru yaparak FBI'ın öne sürdüğü soruşturmanın engellenmemesi için çalışacaklarını açıkladı.

Bu arada FBI'ın Senato Ticaret Bakanı Howard Cannon hakkında bir yıldan beri soruşturma sürdürdüğü öğrenildi. Demokrat Partisi'nin Nevada Temsilcisi olan senatörün, Karayolları Taşımacıları Sendikası'ndan, aleyhlerindeki bir yasa tasarısının geciktirmesine karşılık rüşvet almakla suçlandığı öğrenildi. Taşıma sanayii konusundaki tüzüğün kaldırılmasını öngören yasa tasarısı, rekabeti artıracağı için sendika tarafından benimsenmemektedir. Soruşturmanın, senatör Cannon ile söz konusu sendika ve Mafia ile ilgisi olduğu bilinen Şikagolu bir işadamı arasındaki telefon konuşmasından ortaya çıkarıldığı bildirilmektedir.

Bunun yanı sıra zengin Arapların Amerikalı senatörlere vermiş oldukları rüşvetler konusundaki rivayetler üzerine, Tunus'ta bu konuda bir basın toplantısı düzenleyen, Arap Birliği Birleşmiş Milletler Temsilcisi Masut FBI tarafından sürdürülmekte olan bu soruşturmanın Arap insanını "çirkin" göstermeyi amaçlayan bir kampanya olduğunu bildirdi. Ve bu olayı şiddetle kınadı.

POLİTİKA CİDDİ BİR İŞTİR

Sen de mi TRT?

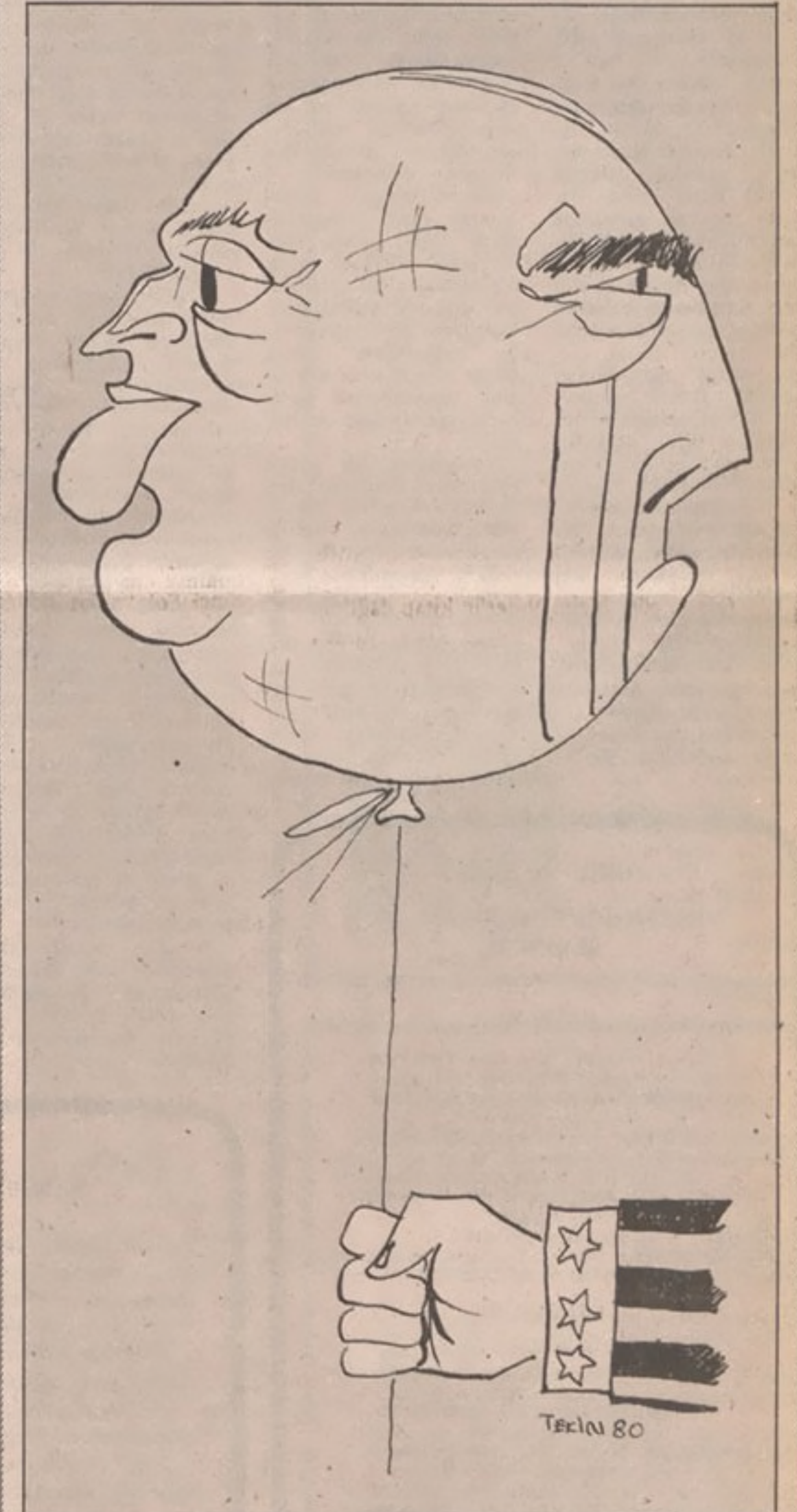
6 Şubat 1980 akşamı, gecenin son haber programını dikkatlice izliyoruz. Trafiğin malum sıkışıklığı yüzünden 8 haberlerine yetişemedik.

Allah Allah, şu Güllüoğlu'nun öldürülmesi konusuna neden bir çift lafla değinmedi, Kasaroğlu'nun TRT'si sanki gecenin son haber bülteninde.

Kahramanmaraş olaylarının az sayıdaki müdahil avukatlarından biri. Çoğu suçsuz yere zindanlarda çürüyen 2500 tutuklunun yegane savunucusu, MHP'nin ilçe yöneticilerinin boy hedefi olmuş, Maraş toplu kırımının sanıklarının tehditlerine maruz kalmış. Suçu da "Maraş toplu kırımı ile ETKO'nun Maraş davası birleştirilsin" demekmiş. Yetkili makamlara "can güvenliğim yok, sağlayın" demiş, en sonunda da TRT'nin söylediğine göre "meçhul" bir veya iki kişinin namlularından çıkan kurşunlarla ölmüş.

Sonradan sorduk, öğrendik. Meğer 20'deki haberlerde de bu konu üstünkörü geçiştirilmiş. Son haberlerde bu konuya hiç değinilmedi. Ama TRT'de haklı. Ecevit'in "Enternasyonal" gezisi çok daha önemli bir haber bunun yanında. Buna da peki diyelim ama, ya TRT'nin Ecevit'ten bahsederken "CHP Genel Sekreteri Ecevit" demesine ne demeli?

Kasaroğlu inanmadıysa bu söylediklerimize, 6 Ocak Çarşamba akşamının son haberlerini banttan bir kez daha izlesin. Zahmet olacak.

TÜRK'çesi

Alışmış kudurmuştan...

Ne zaman şu batılı dostlarımızla iş görüşsek, bizi hep altmışaltıya bağlarlar. Aferin adamlara.

Peşin parayla uçak alacak olursun, paracıkları yatırırsın -hem de döviz olarak-, hop "ambargo" deyip "Ambara Koyarlar". Bir de tutup ambarda tutma masrafının faturasını yollarlar, ödiyelim diye.

Canları sıkılır, yardımı dondururlar, amma bu yardımı gözetlesin, denetlesin diye gönderdikleri adamlarının arabasına şöför verdirip, lojmanına kira ödettirirler.

Verdikleri yardımı da dilediklerince harcarlar. Anlaşılan üs kirası değil, diş kirası.

"Canım, kolay ederiz" diye vaad üstüne vaad verip, üstleri "şimdilik kullana duralım" diye vade üstüne vade koparırlar. Sonra da kongreleri olmazlanır.

"Hele şu devalüasyonu yapın, paralar hazır" derler. Söz tutup paramızı pul ederiz. Sonra da "yardım istemeye giden" **yetkililerimizi** kapılarında kul gibi yağmurda bekletirler.

Bir savaş çıksa, onların güvenliği için ülkemiz mezarlığa dönecek, ama kendi güvenliğimiz, kendi davamız söz konusu olunca "uslu dur, yoksa öcüler seni kapar" yollu korkutmacalar, "sana mama yok" yollu cezalandırmalar.

İşlerine gelmedi mi adımız "ayak bağı", sıkışınca da: "batının güvenlik kemeri". Anlaşılan bu yüzden iyice bağlıyor kördüğüm ediyorlar bizi.

Oyun hep aynı oyun. Onların istediği "DERHAL", bizim istediğimiz, "HERHAL". Bizim, özveri ölesiye, onlarınki veresiye. Hadi bir kez kandık diyelim; insan kaç kez kanar aynı oyuna?." Anlaşılan kazık yemesek rahat etmiyoruz. Bizimki bile bile lades:, enayilik değil tiryakilik.

Şavlu G. TÜRK

ÇOCUK OYUNUNDA SINIF BİLİNCİ

Ahmet ÖNEL

XX. Yüzyılın son çeyreğinde, henüz sürdürdüğümüz bir savaşım var; Uygarlık Savaşımı. Çağımıza yakışmak için insanın insanca yaşaması gerektiğini kimi anlayışsızlara ya da anlıyor ancak işine gelmiyor nice kafalara aktarmak adına götürdüğümüz bir uğraş bu. Elbette bunu anlatmanın da bir uygarca biçimi olmalı ki, türlü yöntemler bu amaca yönelterek hem sosyal gelişimin gereğine, hem sağlıklı kültürel devinime hem de sanatsal hazzın gerekirliliğine çaba gösteriyoruz.

İnsanca yaşama savaşımının bir uygarlık gereği olduğunu kabullendiysek, bunun bir ayrımının da eğitim olduğunu akıldan çıkarmamamız gerekiyor. Üstelik savaşımın bir "sınıf savaşımı" olduğu iki kere iki dört denli açıkken, aktaracağımızın ne yaş ne de okul sınıfı ve sınırı tanımayacağı kendiliğinden ortaya çıkıyor. Gerçekleri aktarmanın da, alıp yorumlamanın da yeri ve yaşı yok artık günümüzde.

Hep biliriz, çocuk oyunlarında değişmez motifler vardır. Mutlu, iyi huylu güzel soylu insanların yaşadığı ülkeler (bunlar barış içinde özgürce yaşayan, genellikle zararsız orman hayvanları da olabiliyor) anlatılır öykülerde. Küçük beyinlerin kılcalları zorlanarak sahne içi-sahne dışı farklılığı çarpıcı, ancak çarpık olarak aktarılmaya çalışılır. Güzel, sevimli, iyi ve dost olursak bizim de, bizle birlik herkesin de mutlu olabileceği anlatılır. Ne var ki, yaşamda izlediklerimiz gerçekten sahne içi-sahne dışı çelişkisini değil, salt sahne içi çelişkisini bile sergileyecek biçimde olmuyor nedense! Öyle ya, tanıdıklarımızın tümü; annelerimiz babalarımız, eğitmenlerimiz, arkadaşlarımız tatlı, sevimli iyi insanlardır, ama hepsinin mutlu oldukları söylenemez.

Oyunlarda iyilerin çabaları kötüleri bozguna uğratır. Kötü, bir haydut ise ya kaçar gider, (gittiği yerde ayrı bir başcezası kesilecektir ya, neyse) ya da tövbe istiğfar ederek iyi bir kişi olarak topluma kazandırılır. (O toplum ki, oyun kötüsü gibi nice kötüyü barındırmaktadır. Ama bizimkinin doğru yolu bulmasının yüreklere verdiği serinlik epey gider herhalde.)

Oysa, iyi insanların salt iyi olmaları, iyi niyetlerin de mutlu toplumlar için yeterli bir ön koşul olmadığının aktarıldığı nice basit ama doğru öyküler de sevindirecek ve insan oldukları için onurlandıracaktır yetişenleri. Mutlu ve barışçıl toplumların oluşması adına çıkınını alıp giden şişko ve sevimli kralların şimdiye dek tarihte hiç yaşamadığını genç dimağlara düşündürebilmek az bir başarı mıdır?

Yine bunun gibi, "bireyselliğin" yüceltildiği, kahramanların mitleştirildiği öykülemelerin de kötü yanılgılar olduğunu akıldan çıkarmamak gerekir. Ödül için iyilikler yapma, savlı ve güçlü olduğundan ötürü egemen güçlerin eğlenti ya da soy sürdürümü için düzenlediği yarışmalara katılma, diğerlerinin "yetersizliğinden" yararlanarak göze girme, başarılı olma, gerek kötü bir insan, bir kral ya da bir canavarı katlayıp ikiye bölerek üstünlüğünü kanıtlama türü öykülemeler "uygarlaşma" süreci adına bizi işlevsiz kıldığı gibi, yanılgılardan hareketle yanıltıcılığa da itecektir.

Yetişenlere ilk elden aktarılması gereken doğanın diyalektiğidir. Yeryüzünü tanımamız, kurallarını bilmemiz gerekir öncelikle. Yaşamamız için, bizden sonrakilerin yaşam sürdürebilmelerini sağlayabilmemiz için doğaya sevgi ve özenle sarılmamız gerektiğini öğrenmemiz ne kutlu bir kazançtır. Doğayı kollamanın, yozlaşmasına olanak verilmemesi gerektiğinin anlatımı, tıpkı öykümüzün canlandırılacağı sahnenin temiz olması gerekliliğinin anlatımı gibidir.

Petrol artıklarıyla dolu denizin, giderek geçmişteki kadar eliaçık olamıyacağının, ağaçsız kalan toprakların yerini bozkırlara bırakarak insanları barındıramayacağının, doyuramıyacağının bildirimi ne büyük bir eksikliği karşılar! Bir sonraki adımda, doğa-insan, insan- insan ilişkilerini anlatan öykülemelerle bir öndeğer oluşturulmasına çalışılması tutarlı bir yaklaşımdır. Yaşamın bir çaba, bir uğraş ancak bu çabada kişilerin "birey" olduklarınca değil "birlik" olduklarınca sorunların üstüne yürünebilir hale geldiğini belirtmek olacaktır bu aşamadaki görevimiz. Ne gibi mi? .. Örneğin, yetişenlere emek- sermaye çatışmasını aktarmak "erken" olarak nitelendirilirse bile; emeğin değerini, dokunulmazlığını anlatmak yadırganamayabilinir pekala... Paylaşımın, toplumsal değerlerin, özgürlüğün ve sevginin toplumcu bir bütünden bağımsız düşünülemeyeceği gerçeğine de eğilinebilinir. Tüketici değil üretici kılınarak toplumsal değerlerin kalıcı hale geldiğinin, giderek geliştiğinin çocuk oyunlarında yinelenmesi, usanç getirmeyecek kadar bir başka önemli başlangıç, bir çıkış noktasıdır.

Uygarlaşma savaşımının teknolojik artığını ülkemize kadar yayan, giderek ticari dehasını "alışkanlıklarımız" haline dönüştürebilen, bireysel kurtuluşun "köşeyi dönüşlerle" yüceltildiği, tüketiciliğin "sokağa atışlarla" körüklendiği ve uygarlığın asıl kendileri üzerinde ölçü olabileceği savlanan çoğu gelişmiş ülkelerin şirketlerine, yapay kültür olgularına, tekellerine karşı olunduğunu biran unutmamak gerekiyor bu arada. Sınıf bilincinin oluşmasını önlemek adına "sınıflılığın yeşermesine", boyatmasına olanak tanımayan bir çabanın koşutlarının eğitim, kültür gibi kimi kurumlarca eşgüdüm içerisinde değerlendirilmesi gerektiğinin anımsatılması ise yalnızca elimizden geleni.

Şimdilik, büyük işler peşindeki nice ehliyetli dillerin, asıl, yetişenlere anlatacak çok şeyleri olduğunu anımsamaları umuduyla, diyelim...

Son kitabı "Avşalı çocuk" üzerine Demirtaş Ceyhun'la söyleşi

Konuşan: Yusuf ŞİMŞEK

Gazetemiz yazarlarından, romancı ve öykü yazarı arkadaşımız Demirtaş Ceyhun son yazdığı öyküleri, geçtiğimiz aylarda "Avşalı Çocuk" adıyla kitap halinde yayınladı.

Ankara'da kurulan "Işık Yayıncılık" adlı yeni bir yayınevinin edebiyat dizisinin ilk kitabı olarak çıkan "Avşalı Çocuk"un ilginç yanı, kitaptaki öykülerin hepsinin kahramanlarının çocuk olması. Ne varki, kitabın arka kapağında da belirtildiği gibi, öyküler çocuk öyküleri değil. Çocukların öyküleri. Yazar, öykülerinde çocukları bir anlamda simge olarak kullandığını söylüyor. Yarın perspektifini içeren bir simge.

Bilindiği gibi Demirtaş Ceyhun, bugüne dek "Asya" adlı romanıyla 1970' de TRT Roman başarı ödülünü, "Çamasan" adlı öyküler kitabıyla 1973'te Sait Faik Hikaye Armağanını ve "Apartman" adlı öyküler kitabıyla da 1975'te Türk Dil Kurumu Öykü ödülünü kazanmış ünlü bir yazarımızdır ve halen Türkiye Yazarlar Sendikası İkinci Başkanıdır.

Aşağıda, Demirtaş Ceyhun'la son kitabı "Avşalı Çocuk" üzerine yapılmış bir konuşmayı sunuyoruz.

- Son kitabınızdaki öykülerin hepsinin kahramanının çocuk oluşu ve kitabın arka kapağında belirttiğiniz, söz konusu bu öykülerde çocukları birer simge olarak kullanmanız üzerine biraz açıklamada bulunur musunuz?

- Biliyorsunuz, geçtiğimiz yıl "Dünya Çocuk Yılı" idi. Ve çocuklar üzerine çok şey yazıldı, söylenildi. Bir yazarın da, bunca şamatalı bir olaydan etkilenmemesi kuşkusuzdur. Ne ki, yazarlarımız da bütün büyükler gibi, çocuğu bir şeyler öğretilmesi gereken birer nesne gibi görüp, onlara bilgiçlik tasladılar. Hep bir şeyler öğretmeye gittiler. Bir şeyler öğretmeğe çalışan öyküler, romancıklar yazdılar. Kısacası, biz büyükler çocuklar için "Yarının büyüğü" filan gibi, içinde yarını taşıyan övgüler dizeriz de, gene kendimizi her şeyi en iyi bilen varlıklar olarak düşündüğümüzden, yarınımızı bütün sağlıksızlıklarımızı da aktararak kendimiz biçimlendirmeğe çalışırız. Yani, içinde yarını taşıdığını söylediğimiz çocuktan bir şeyler öğrenebileceğimiz olasılığı kesinlikle aklımızın köşesinden bile geçmez. İşte ben, çocuğu bu öykülerimde içinde yarın perspektifini de taşıyan birer simge kahraman olarak kullandım derken bunu kastetmiştim. Örneğin, kitabın birinci öyküsünde, çocuğun bulduğu o harikulade güzel ışığı, büyüklerin hiçbirisi göremiyor. Hemen herkes kendi özel koşullarının yarattığı sağlıksızlık çinde bakıyor, çocuğum gördüğü o ışığa. Burada anlatmak istediğim, yarın ışığını görebilenlerin, gerçekte yaşadıkları zamanın sağlıksızlığından sıyrılmasını bilmiş birer çocuk saflığı olduklarıdır. Bence, Galile, engzisyona uğrayacağını bile bile "Napayım dünya dönüyor" derken, sağlıksız toplum yasalarına göre, suçlu bir çocuktu. Lenin de, 1905'lerde 1917'leri görürken, bütün ihtiyarlarca suçlanır. Aslında, kendi sağlıksız yargılarımızı, en sağlıklı yargıymış gibi gösterirken düştüğümüz o traji komik durumu, biz yaşlılar göremiyoruz. Sadece dehalar görebiliyor.

- Yanılmıyorsak, siz, edebiyatla ilgili yazılarınızda yüzyılımız edebiyatını da "yarın perspektifinden soyutlanmış edebiyat" olarak suçlamıştınız. Bu kitabınızdaki tavrınız, biraz da bu savınızın doğrulanması amacını mı taşıyor?

–Aslında gerçekten inanıyorum yüzyılımız edebiyatının yarın perspektifinden kendini soyutlamış olduğuna. Bireyci dünya görüşünün yazarları yarını zaten bir umutsuzluk olarak gördüklerinden, sözüm kuşkusuz onların eserleri için değil. Adamların böyle bir dertleri yok zaten. Ne ki, devrimci yazarlarımız da, garip bir evecenliğe kapılarak, bugünün dramını anlatmayı, yarının trajik yapısını yakalamağa çalışmağa yeğlediler. Bugünün dramını anlatarak, kişileri edebiyat aracılığıyla daha kolay bilinçlendirebileceklerini sandılar. Ben, buna inanmıyorum. Kişilerin bilinçlendirilmesi, içinde yaşadıkları dramların onlara tekrar anlatılmasıyla olmaz. Tam tersine yarının trajiğinin verilmesi gerek, onların edebiyat aracılığıyla bilinçlendirilebilmesi için. Ötekisi, edebiyatın değil, basının görevidir. Bilinçlendirme değil, tahrik etmedir. İnsan yaşadığı anın kendisine anlatılmasıyla veya yaşadığı anın dramına dikkatinin çekilmesiyle, kendini bir bütünlük içinde kavrayamaz. Sadece tahrik olur. Bu nedenle, yarın perspektifinin, günümüz edebiyatına yeniden hakim olması için çalışıyorum. Çocuğun yarını içerir bir tohum olması, bu nedenle ilgimi çekti. Ve günümüz edebiyatının bu eksikliğinin daha kolay anlatılmasında bana yardımcı olacağına inandım.

- Toplumumuzun devrimci girişimlerinde edebiyatın etkisi ve bugünkü durum üzerine de birkaç şey söyler misiniz?

- Bilinen bir gerçeğin yinelenerek, gerçekliğin bütünlüğünün kavranabileceğine inanmak, bence skolastik bir sanıdır. Hani, skolastik düşüncede, sabahtan akşama "Allah allah allah" denilerek Allaha varılabileceğini savunur. Ama ne var ki, skolastik düşüncenin zaten gerçekliğin bütünü kavramak gibi bir amacı yoktur. Tam tersine skolastik düşünce, kavramayı değil, anlamadan, kavramadan inanmayı emreder. İşte bu nedenle ben de, gençlerimize şunu söylemek isterim: Sadece teorik kitaplar okunarak, okunulmuş birkaç temel kitabı tekrar tekrar okuyarak diyalektik düşüncenin bütünlüğü ve yarınlar kavranamaz. Mutlaka, yaşamın içindeki yarın perspektifini de gerçekliğin bütünlüğü içinde kavrayabilmiş edebiyat yapıtlarını da okumak şarttır. Lenin, bunca iyi bir edebiyat okuru olmasaydı, yürekten inanıyorum ki, Lenin olamazdı. Lenin'in Tolstoy'dan neler öğrendiğini kendisinden birkez daha dinlemekte yararlar vardır.

Gariptir, gençliğimizi etkileyen gizli güçler, onlara edebiyatı küçümsemek gibi bir olumsuzluğu da aşılamışlardır. Gençliğimizin, bu sağlıksızlığı da yoketmesi şarttır ve yakın bir gelecekte gençlerimizin bu sağlıksızlıklarından da arınacaklarına inanıyorum.

Bana, bunları söyleme fırsatı verdiğiniz için sizlere teşekkür ederim.

Sınıf mücadelesi–sanat ve sanatta "Bağırmak" suçlaması

ADNAN YÜCEL

Büyük bir devrimci potansiyelin her geçen gün daha da yoğunlaşarak geliştiği ve sınıf mücadelesinin yükselip keskinleştiği bir ülkede yaşıyoruz. Tarihsel akışın yasalarına uygun olarak oluşan bu olumlu gelişmeler karşısında egemen sınıflar doğal olarak her türlü baskı yöntemlerini uygulamaktadırlar. Faşist çetelerin beslenmesi, baskı yasalarının çıkartılması, yazma ve konuşma özgürlüğünün kaldırılması, DGM'lerin yeniden kurulma istemleri, işçilerin, öğrencilerin, aydınların öldürülmesi, derneklerin kapatılması gibi olaylar, hep bu yükselen sınıf mücadelesine karşı egemen sınıfların baskı ve yıldırma çabalarının sonuçlarıdır. Egemen sınıfların tüm çabalarına karşın, sınıf mücadelesi gelişerek sürmekte ve giderek keskinleşmektedir. Reformist ve revizyonist çevrelerin sınıf uzlaşmasını sağlama çabaları da boşa çıkmıştır. Ezilen işçi sınıfı ve onun dünya görüşünü benimseyen tüm devrimciler, mücadelelerini sürdürmektedirler. Grevler, direnişler, protestolar, yürüyüşler ve mitingler, tüm yasaklamalara karşın sürmektedir ve sürecektir. Bu mücadele hayatın yalnızca politika pratiği alanında değil, tüm alanlarında da verilmektedir Sınıf mücadelesinin, hayatın tüm alanlarına yansıması, toplumsal gelişmenin bir zorunluluğudur.

Toplum yapısını oluşturan çeşitli kurumların, toplumsal gelişme ve değişmelerden soyutlanamayacağı gerçeği, bugün bir çok burjuva bilim adamları tarafından da kabul edilmektedir. Sanat ve edebiyat da toplum yapısını oluşturan üst yapı kurumlarından biri olduğu için, toplumdaki bu olumlu gelişmelerden doğal olarak etkilenmekte. Hatta giderek sınıf mücadelesi içindeki yerini almaktadır. Sosyalist dünya görüşünü ve emekçilerin kurtuluş mücadelesini sanatlarına yansıtan, sanatlarıyla bu mücadeleye katılan yazarlar ve ozanlar çoğalmaktadır. Özellikle genç kuşak yazar ve ozanlar içinde bu durum daha belirgin olarak görülüyor. Sosyalist dünya görüşünün sanat anlayışı olan sosyalist gerçekçilik de bu olumlu gelişmelerle birlikte güç kazanmaktadır.

Sınıf mücadelesinin sanata yansıması, doğal olarak sanatta coşkunluğu getirmiştir. Bu coşkunluk burjuva ve küçük burjuva sanatçılarla aydınlar tarafından ya "slogan" olarak ya da "bağırma" olarak değerlendiriliyor. Üstelik bu değerlendirme, devrimci ya da ilerici olduklarını iddia edenler tarafından da yapılıyor. Buna karşılık olarak da, sanatın biçimselliğini, bireysel duygulanmaları, karamsarlıkları, bunalımları, ve buna benzer gerçek yaşamla ilgisi bulunmayan tüm duyguların sanata yansıtılmasını ön planda tutuyorlar. Bu durumu sanat dergilerini izleyen herkes bilir. Örneğin hüznün güzelliğini, ya da karamsarlığın iniltilerini bir şiirde yansıttın mı o şiir, şiir olur. Hatta şairin kendisinin bile ne anlatmak istediğini anlamadığı bir anlamsız şiir, gene şiir olmuştur. Ama bir şiirde faşizme karşı mı çıkılıyor? Ölümlere, sürgünlere, kıyımlara, katliamlara karşı mı çıkılıyor? O zaman kalıplaşmış olan yanıtları hazırdır: "Bu şiir değil kardeşim" derler. Neden diye sorarsanız, yanıt gene hazırdır. "Bağırıyormuş" da ondan. Şiir bağırmazmış, haykırmazmış, ezilen kitlelerin mücadelesinde bir silah olarak kullanılmazmış, faşizme karşı mücadele edemezmiş ....! Aman ne kadar güzel! Yani bu baylara göre Pablo Neruda, "Anlatalım" adlı şiirinde, İspanya'yı kana bulayan faşizme karşı: "Çakallar, /Çakalların tiksineceği/Çakallar!/ Taşlar,/Dalar dikenler'in dişlerken/Tu diveceği taşlar!/Engerekler,/ Engereklerin kin güdeceği/ Engerekler!" diye haykırırken "bağırmış" oluyor! Daha doğrusu, Pablo Neruda şiir yazmamış da "bağırmış" öyle mi? Yine bu baylara göre Nazım Hikmet, "Cevap" adlı şiirinde kapitalizmin, emperyalizmin ve faşizmin dünyadaki tüm temsilcilerine karşı meydan okurcasına, O duvar/Oduvarınız/Vız gelir bize vız" diye haykırırken, şiir yazmamış da bağırmış oluvor(!)

Bu görüşü savunanlara bazılarımız güleriz, bazılarımız da kızarız. Aslında ne gülmeliyiz ne de kızmalıyız. Çünkü temelinden sarsılmış olan kapitalist toplum yapısı, kendi çöküşünü görmenin çaresizliği içinde ve köşeye sıkışmış bir durumda, sanatın biçimselliği ile uğraşmayı öğütlemektedir. Sanatın biçimselliği ile uğraşmak, coşkuya karşı çıkmak, kendi ben' inin karamsarlığı ve bu karamsarlığın yarattığı bunalımlar içinde sessizce mırıldanmak, inlemek gibi tutumlar, çökmekte olan bir sınıfın sanatı için oldukça doğal tutumlardır. Can çekişen bir sınıfın sanatından, elbetteki haykırması beklenemez. Ondan çıksa çıksa, hastalıklı iniltiler çıkar. Yükselmekte olan proleteryanın sanatında ise, ne bireysel karamsarlıklar vardır ne de o karamsarlıkların yarattığı bunalımlar vardır. Sosyalist gerçekçi yaratmanın temel gücünü oluşturan emeğin ve emekçilerin kurtuluş mücadelesinin coşkusu vardır. Bu mücadelenin onur vardır. Eğer Kahraman Maraş'ta yüzlerce emekçi halk, kadın-çocuk demeden katlediliyorsa, eğer 1 Mayıslarda yüz binlerce işçinin oluşturduğu kitle modern silahlarla taranıyorsa, hayat pahalılığı emekçi halkı çaresizlikten kıvrandırıyorsa, sürgünler, tutuklamalar, kıyımlar, kitle katliamları oluyorsa ve fikir özgürlükleri kaldırılıyorsa.... Bu ülkenin sanatı ve edebiyatı elbette ki bağıracaktır, haykıracaktır, savaşacaktır. Ancak bu bağırma, baştan beri sözünü ettiğimiz sanat çevrelerinin suçladığı anlamda sanattan uzaklaşmak ve slogan atmak değildir. Çünkü kendisine devrimci bir görev yüklemiş olan sosyalist gerçekçi sanat, bu görevini yerine getirirken, sanatsal tekniği ikinci plana itmez. Vermek istediği duygu ve düşünceyi bir düz bildiri olarak değil, sanatın gerektirdiği estetik yapı içinde verir. Yani sosyalist gerçekçi sanatta, "öz"ün "biçim"e ya da "biçim"in "öz" tercihi diye bir ayırım yoktur. Ancak belirleyici olan, biçim değil özdür. Bu nedenle sosyalist gerçekçilik, öz ve biçimi diyalektik bir bütünlük içinde birleştirir. Biçime uygun olan özü değil de, öze uygun olan biçimi arar.

Sosyalist gerçekçi sanatçılar, sanatlarını yaparken bu gerçeği gözönünde bulundurduktan konra, burjuvazinin sözcülüğünü yapan tüm sanatçılar ve aydınlar, varsın istedikleri kadar 'bağırmak' sözcüğünü çiğnesinler. Nazım Hikmet'in deyimi ile "Bize karşı koyanlar/ karşı koymuş demektir." Ne kadar karşı koyarlarsa koysunlar, ne kadar yırtınırlarsa yırtınsınlar, onlar da sözcülüğünü yaptıkları sınıfla birlikte yok olup gidecekler dir. Yuh olsun bu gidişi bilmeyenlere Pir Sultanlara öldü diyenlere.

Halk Şiirinde Toplumsal Olaylar ve Başkaldırmalar

MEHMET BAYRAK

Oysa bu çevrelerce tümü eşkıyalık olarak adlandırılan bu hareketler arasında nitel ve nicel önemli farklar vardır. Herşeyden önce bu hareketler bireysel ya da toplumsal olmak özellikleriyle farklılaşırlar. Bu hareketler, gelişimi, oluşumu farklı olduğu için özce de ayrılırlar.

Önemle üzerinde durulması gereken temel konu, yukarıda da belirlemeye çalıştığım gibi, eşkıyalığın değişik dönemlerde ve değişik sınıflarca ele alınış biçimidir.

Sözgelimi bir kesime göre yukardaki anlamda "eşkiya", "kanun kaçağı" ya da "vatan haini" olan biri, bir başka kesime ve idelolojiye göre "kahraman" dır.

Örneklersek, Yunan güçleri İzmir'i işgal ettiğinde hayatını ortaya koyarak bunlara karşı koyan ve silah kullanan Hasan Tahsin, bu ülkeyi Alman militarizminin kucağında ateşe atan gerici güçlerin gözünde "vatan haini" dir. Yurtseverlerin gözündeyse gerçek bir "kahraman"dır.

Yine Anadolu İhtilali'nin öncüsü Mustafa Kemal, Türkiye Kurtuluş Savaşı'nı başlatırken Osmanlı hanedanı, İngiliz temsilcileri ve Şeyhülislam Abdullah Efendi'ce "katli vacip hain", Sadrazam Damat Ferit'çe "Anadolu asisi" olarak ilan edilmiştir. Üstelik Mustafa Kemal'le birlikte bu savaşıma katılan tüm yurtseverler "Anadolu asileri" olarak kamuya duyurulmuşlardır.

Daha bireysel olanda bir örnek vermek gerekirse, Atçalı Kel Mehmet Efe örneğini verebiliriz. Toplu halk hareketlerinden daha değişik nitelik ve nicelikte bir hareketle ortaya çıkan Atçalı'nın, bir kesime göre "eşkiya, hırsız, ve katil", başka bir kesime goreyse "halk kahramanı" ve "Aydın ihtilalinin Lideri" olarak değerlendirildiğini biliyoruz.

Verdiğimiz örnekler "eşkiya" ve "vatan haini" kavramlarının zümre, sınıf, ideoloji ve dünya görüşlerine göre karşıt anlamlar taşıdığını açıkça gösteriyor.

Daha önce de vurguladığımız gibi, çeşitli dönem ayaklanmaları arasında nitel ve nicel bir takım ayrılıklar vardır. "Sözgelimi Osmanlı dönemi ayaklanmaları ile Birinci Dünya Savaşı dağa çıkmaları, Cumhuriyet dönemi ayaklanmaları ve gelerek günümüz başak kaldırmaları arasında temel aynı kalmakla birlikte-özellikle oluşum süreci bakımından önemli ayrılıklar gözlüyoruz."

Örneğin :Osmanlı dönemi ayaklanmaları, ayaklanma liderlerinden Şeyh Bedreddin'in, Kalenderoğlu Mehmet'in, Şahkulu vb'nin bildirilerinde, halk ozanının şiirlerinde belirlendiği gibi, bir genellemeye gidilirse hemen daima toprak, vergi, baskı ve zulüm yüzünden olmuştur. Birinci Dünya Savaşı'nda, bu etkenlerin yanında, savaştan bıkmış olan bir kesim, İtilaf devletleriyle müttefikler arasındaki üleşim, paylaşım savaşına katılmak istememiş ve asker kaçağı olarak dağa sığınmıştır. Kurtuluş Savaşı döneminde eşkiyalık anti-feodal ve anti-emperyalist bir yöneliş almıştır. Daha önce dağa çıkanların bu savaşta doğrudan görev almaları dikkat çekicidir. Ege'de Yörük Ali Efe, Demirci Efe, Antep dolaylarında Karayılan, Toroslarda Gizik Duran gibi. Kurtuluş savaşından sonra özellikle feodal ilişkilerin sürdüğü yörelerde dağa çıkma olaylarının sürdüğü görülür. (İnce Memet örneğinde olduğu gibi).

Dersim olayı ve benzerlerinin yirminci yüzyılda ortaya çıkan ulusal hareketlerin bir uzantısı olarak ele alınması gerekir. Başkaldırı nedenlerini ortaya koymak üzere o zaman görevlendirilen Cemal Bardakçı'nın yaptığı inceleme ve gözlemler sonucu ayaklanmanın geri bırakılmışlık, unutulmuşluk, ezilmişlik ve güvensizlikten kaynaklandığını raporlaması anlamlıdır.

Ancak günümüzde toprak ağalarının egemenliklerini sürdürebilmek için baskı ve sindirme aracı olarak kullanmak üzere bir "eşkıya mekanizması" kurduğu bir gerçektir. Bu olguyu da düzenden soyutlamak elbetteki yanlıştır." (18)

Durum ne olursa olsun, eşkiyalık, başkaldırı ve ayaklanma üstüne söz edersek kişinin soruna dışardan bakmayıp, içine girmesi zorunluluğu vardır. Bu yapılmayınca sorunun özü kavranamaz ve egemen değer yargıları bizi yanıltabilir.

Başkaldırı ve eşkıyalık konusunda bilimsel bir araştırma yapan İngiliz iktisadi ve siyasi tarih profesörü Eric J. Hobsbawm toplu halk hareketlerini bütünüyle "eşkıyalık" tanımının dışında bırakarak, bireysel hareketleri şu öbeklere ayırıyor:

a– Sosyal eşkiyalar (Erdemli eşkıya).
b– İlkel direnme ya da gerilla grupları,
c– Öç alıcılar,
d– Haydutlar, çapulcular, adi hısızlar. (19)

Kuşkusuz başka toplumlarda olduğu gibi toplumumuzda da bu eylem / biçimlerinin tümü yaşanmıştır.

Biz adi eşkiyaları bir yana bırakarak Hobsbawm'ın sosyal isyancılar ya da 'sosyal eşkiyalar konusundaki görüşlerine kısaca yer vermek istiyoruz

"Devlet otoritesi ve feodal beylere göre suçlu sayılan sosyal eşkıya, gerçekte yasa dışına düşmüş köylüdür. Oysa köylülerin gözünde o, bir kahraman, sınıfının yandaşı, öç alıcı, adaletsizliği düzeltmek için dövüşen biri, belki de onları özgürlüğe kavuşturacak olan liderdir. Ona hayran olunur, yardım edilir, ve desteklenir. Sıradan köylülerle (kanundışı) isyancı ve soyguncu arasındaki ilişki sosyal eşkıyalığa ilginç ve anlamlı bir içerik kazandırır.

Aynı ilişki, onları, kır kesiminde görülen adi hırsızlarla çapılculardan ayırır.(s.14)

Sosyal eşkıyalık tarihte en yaygın ve en evrensel, toplumsal olaylardan biridir. (....) Olayın evrenselliğini tayin eden, o toplumun kültürel yapısı değil, köy topluluklarının değişmez karakteristiğidir.

DEVAMI VAR.

18– Mehmet Bayrak: Eşkiyalık ve Kemal Tahir; Yeni ortam, 15 Haziran 1973

19 – Eric J. Hobsbawm : Sosyal İsyancılar; Yöntem yay. 1973.

DEMOKRAT GÖZÜYLE DÜNYA

(Baştarafı 5. Sayfada)

düzeyinde sosyalist ülkelerle ilişkilerin gerginleşmemesini isterken, Asya ve Afrika'daki çıkar bölgelerinin korunmasında Amerika ile sıkı bir işbirliğine girme yanlısıdırlar. Onları korkutan Afganistan'daki müdahale ya da Avrupa'ya yönelik bir yayılma girişmi değil, bugün toplumsal bir çalkantının eşiğinde bulunan Ortadoğu, Kuzey Afrika ve Güney Asya ülkelerinde devrimlerin patlak vermesidir. Buralarda patlak verebilecek harketleri Sovyetler'in desteklemesi olasılığını önlemenin adımları şimdiden atılmaktadır. İkinci bir İran'a emperyalizm kesinlikle müdahale etmek isteyecektir. Böylesi bir mdahale için ileri sürülecek gerekçelere Sovyetler, Afganistan'a müdahalesi bir örnek sayılabilir. Fransa Devlet Başkanı Giscard doğu-batı gerginliğinin bir çatışmaya dönmesini önlemekten ve Sovyetler'in Afganistan'dan çekilmesi için diplomatik açık kapı bırakmaktan yana olduğunu açıkladı. Böylece iki Avrupa ülkesi Avrupa'yı savaş tehditinin uzağında tutmağa çalışırken, DETANT'ın sürmesini isteyen Sovyetler'e bunun fiatı bizim çıkar bölgelerindeki operasyonlarımıza karşı çıkmamaktır diyor. Böylece patlak verecek bir devrimi daha doğuş halindeyken yada ilk zayıf anlarında ezmek için Amerika ile ortak önlemler alınacak ve Sovyetler'in mutlak hareketsizliği sağlanacaktır. En küçük bir destekleme davranışı ise Avrupalıların DETANT'ın kesinlikle sona erdirilmesi konusunda Amerika ile ortak davranışagirmesine yolaçacaktır.Yani yeni bir Angola, ya da Mozambik, Güney Yemen Avrupa'nın da Amerika ile ortak bir kampalşmaya girmesine yolaçacaktır. Afganistan'daki Sovyet müdahalesi, yeni devrimlere karşı gerçekleştirilecek müdahaleler için batılılara gerekçe sağlamıştır. Kısacası Afganistan'daki Sovyet müdahalesinin faturasını bugün devrimci patlamalara gebe bulunan ülkelerin halkları ödeyecektir.

Batı Avrupa ülkelerinin Sovyetler'le yumuşama konusunda ileri sürdükleri koşullar sinik bir santaj havası içermektedir. Ve Sovyetler büyük devletler politikası izleyecek, gerçek devrimci halk hareketlerinin ezilmesini sağlayacak bir uluslararası ortamın oluşmasına yolaçmışlardır.

GÖSTERGE

Baştarafı 3. Sayfada

bir para basma olayı olmadan gerçekleşeceğine inananların, bırakalım ilmi, hesap kitabı, İsmet Paşa'nın deyimini kullanalım, "Mercimek kadar aklı var mıdır? ".

Bu hay huy içinde Merkez Bankası'na ve Maliye Bakanlığı yetkililerine "KİT'lere para vermeyin. Devlet batacağına onlar batsın" diyen bir Başbakanlık Müsteşarı'nın zerre kadar devlete acıdığına inanır mısınız?

Özel kesim yetkilileri, açıkça "karaborsa ve çift fiyat sürecek" diyor. Bu "karaborsayı sürdüreceğiz" demektir. Bunu diyen özel kesime karşı Sayın Özal, karaborsa fiyatından, artan kredilerden, üç kâğıtçı takaslardan yararlanma olanağından yoksun KİT'lere eza çektirmeyi marifet sanıyor. Ama şunu unutuyor: O özel sektör varsa, KİT'ler sayesinde vardır.

DEVRİMCİ SOL'UN faşizme karşı mücadelesinde, İnebolu Halkevinin bombalanması sonucu yitirdiğimiz Mehmet Maraş unutulmayacak.

Anısını mücadelemizle yaşatacağız.

KASTAMONU DEVRİMCİ ARKADAŞLARI

MEHMET MARAŞ (1955....)

Demokrat: 497

Ege'de

(Baştarafı 1. Sayfada)

yaşamı büyük ölçüde etkiledi. Başta İzmir olmak üzere birçok ilde belediye hizmetleri tamamen durdu. İzmir'de Bank–Sen üyesi işçiler Akbank, Osmanlı Bankası, Yapı ve Kredi Bankası işyerlerinde işlerini bırakırken, Genel–İş Sendikası üyesi işçiler de belediye hizmetlerini durdurdular. Özellikle belediye otobüsleri şoförlerinin kontak kapama eylemleri, bir yandan İzmir trafiğini etkilerken bir yandan da şehir içi ulaşımı aksattı.

AKBULUT'UN DEMECİ

TARİŞ'te önceki gün zorla girilmesi olayı üzerine bir açıklama yapan DİSK 3'üncü Bölge temsilcisi Saim Akbulut, TARİŞ'te kadro fazlalığı gerekçesiyle DİSK üyesi işçilerin atıldığını, bunların yerine de faşist militanların alındığını bildirerek, "Kurtulmak yok tek başına, ya hep beraber ya hiç birimiz" dedi.

İşçilerin açlığa itilmek istendiğini, TARİŞ'te yeni oyunlar tezgahlandığını belirten Akbulut şunları söyledi:

"Dün üretim durdu diye ayağa kalkanlar, bugün bir hafta üretimi durdurduklarını ilan ediyorlar. Dün zarar, ziyan diye ayağa kalkanlar, bugün yetişmiş TARİŞ işçisini işten çıkarıyorlar. Dün kadro fazlalığı var deniliyordu, bugün 1300 faşist komandonun TARİŞ'lere yerleştirilmek üzere, listeleri hazırlandı.

Yaratılan toz bulutu arasında, TARİŞ Tekelci sermayeye peşkeş çekilmek isteniyor. TARİŞ, tüm işçilere, emekçilere, özgürlükten, demokrasiden yana olanlara karşı bir saldırı üssü haline getirilmeye çalışılıyor. Demokrasi güçlerinin üstünlüğü nedeniyle, İzmir'de tutunamayan faşist canilere yuva olarak kullanılmak isteniyor.

İşçiler, emekçiler, üretici köylüler, emeği ile geçinen tüm namuslu insanlar, saldırı hepimizedir. Son zamanlarla çekilmez hale gelen hayata karşı durmamız için sessiz köle olmamız için bugün TARİŞ, yarın başka işyerleri. Onun için haydi hep birlikte, hep beraber karşı koymaya.

Kurtulmak yok tek başına, ya hep beraber ya hiç birimiz."

ÇAĞDAŞ HUKUKÇULAR DERNEĞİ'NİN AÇIKLAMASI

Çağdaş Hukukçular Derneği İzmir Şubesi Başkanı Avukat Kasım Sönmez, yaptığı açıklamada, TARİŞ'teki uygulamaların yasal bir yanı olmadığını belirterek, "12 bin işçiyi işsiz bırakan yönetimin hukuk devleti ve hukuk ilkeleri ile en ufak bir ilgisi olamaz. Uygulama kanunsuz bir lokavt niteliği taşımaktadır. Tüm yurtsever ve demokratlar bu olaya seyirci kalmamalıdır." dedi.

RIDVAN BUDAK'IN AÇIKLAMASI

DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası Genel Başkanı Rıdvan Budak, TARİŞ saldırılarıyla ilgili olarak yaptığı açıklamada, 11 bin TARİŞ işçisinin panzerlerin desteğindeki polisin saldırısıyla karşı karşıya kaldığını belirterek, şöyle dedi:

"Sendikal hak ve özgürlüklerini korumak, faşist baskıları göğüslemek için, işsiz kalmamak için kararlılıkla direnen TARİŞ işçilerine yöneltilen bu saldırının doğuracağı sonuçlar ve sorumluluklar başta Başbakan olmak üzere Hükümete ve onun ayakta kalmasını sağlayan faşist MHP'ye aittir."

EGE ÜNİVERSİTESİ'NDE BOYKOT

Ege Üniversitesi öğrencileri, asistanları, öğretim üyeleri, memurları TARİŞ'e yapılan saldırıları protesto etmek ve bölgesel genel grevi desteklemek amacıyla dün bir günlük boykot yaptılar. Bu arada İzmir'de birçok esnafın da işyerlerini açmadıkları bildirildi.

Beni Sadr

(Baştarafı 1. Sayfada)

onayı olmaksızın hiçbir mesajlarının televizyon ve radyodan tutuklanıp, daha sonra serbest bırakılan Ulusal Yönlendirme Bakanı Minaşi'nin geleceği hakkındaki bir soruya da "kendisi halen bakandır" cevabını verdi.

Amerika Birleşik Devletleri'nin rehinelerin bırakılması ile ilgili olarak İran'a uygulaması beklenen yaptırımların bir süre erteleneceği açıklandı.

ABD Beyaz Saray sözcüsü Hodding Carter "İran'la aramızdaki durumun diplomatik yollarla çözülmesi için bir umut beliriyor. Böyle bir çözüm varken yaptırımların ertelenmesi gerekmekteydi." dedi. Sözcü, askıya alınmış bulunan önlemlerin uygulanmasına karar verilmesi halinde İran için felaket anlamına gelebileceğine dikkat çekti.

Abdülhasan Beni Sadr'ın İran Devlet Başkanlığına seçilmesinin rehinelerin serbet bırakılmasını sağlayıp sağlamayacağı yolundaki soruyu yanıtlamayı reddeden Hodding Carter şunları söylemekle yetindi:

"Bildiğimiz tek şey rehinelerin derhal serbest bırakılmayacaklarıdır."

ALTIN FİYATLARI

Cumhuriyet	10.000–10.200
Reşat	11.000–11.500
Hamit	9600–10.000
Aziz–Vahit	9000–9200
İngiliz (kral)	10.400–10.700
Fransız (Napolyon)	8000–8500
24 Ayar standart	1570–1580

İktidar Türkiye'yi Şili'ye döndürecek

HABER MERKEZİ

DİSK Yürütme Kurulu tarafından yapılan açıklamada, Demirel iktidarının, "Türkeş'in izinde yürüyerek" ülkeyi iç savaşa götürmek için herşeyi yaptığı öne sürüldü.

İzmir'de işçilerin bir günlük bölgesel bir greve gittiği, genel grevin her an Türkiye'ye yayılabileceği bildirilen açıklamada şöyle denildi:

"Demirel iktidarı DİSK'in bugüne kadar sürekli olarak açıkladığı hedefleri doğrultusunda, Türkeş'in izinden yürüyerek ülkeyi iç savaşa götürmek için herşeyi yapmaktadır.

Sömürüyü sürdürebilmek, emperyalistlerin ve tekelci sermayenin çıkarlarını koruyabilmek için gerekirse ülkeyi Şili'ye, Brezilya'ya çevirmekten çekinmeyecek olan Demirel iktidarı bugün emekçi halkımıza karşı bir savaş açmıştır. Bu savaş önümüzdeki günlerde daha kanlı bir biçimde bürünecek şekilde geliştirilmektedir.

İzmir'de TARİŞ'te işçilere karşı girişilen saldırı bunun yalnızca bir parçasıdır.

Başta TARİŞ olmak üzere kooperatif birliklerinde AP iktidarının işbaşına gelmesiyle birlikte çok önceden planlanan büyük bir işçi kıyımı en hunharca yollarla uygulamaya konmuştur.

"Anarşi ve terör" önleme sözleri ardında emekçilerin temel hak ve özgürlüklerine ve ekmeğine saldıran Demirel iktidarı İzmir'de tam bir terör yaratmıştır.

Bütün uyarılara rağmen yasa dışı uygulamalar ile kan ve gözyaşına boğmak istediği İzmir'de ve Türkiye'nin diğer yerlerinde doğacak olan o olayların sorumlusu Demirel'dir.

Aylardır gaz, tuz, yakıt bulamayan, son zamlarla iyice perişan edilen bir de bunlar ilave olarak işten atılan insanların direnmekten başka yapabilecekleri başka birşey yoktur.

Bugün İzmir'de işçiler ilk tepki olarak bir günlük bölgesel bir grev yapmışlardır. İşçilerdeki genel grev eğilimi genişlemektedir. Bir genel grev her an Türkiye'yi sarabilir.

Demirel

(Baştarafı 1. Sayfada)

bir meselesi olmayan bir ülke de yoktur. Yalnız, Türkiye, bir bunalımın içindedir. "Bunların nedeni üzerinde şüphe etmeye gerek yoktur. Türkiye zor meseleler içinde olmakla beraber, bir çaresizliğin içinde değildir. Yalnız çare, sihirli reçetelerle elde edilecek kadar kolay değildir. Doğru yolu tuttuktan sonra metanetle o doğru yolda yürümekle çözülebilir. Ülkenin huzura kavuşmasının tek yolu vardır. Devletin demokratik otoritesinin kurulması, kanun nizam hakimiyetinin sağlanması gerekir. İkinci bir yolu yoktur."

SORU YANIT

Soru: Bakanlar Kurulu'nun dünkü toplantısında İstanbul'daki Tekel Fabrikası'ndaki direniş konusunu görüştüğünüzü söylediniz. İşçilerin 23 aydır toplu sözleşme imzalayamadığı bildiriliyor. Bu konudaki görüşleriniz?

Yanıt: "Orda çıkan ihtilafın toplu sözleşme ihtilafı olduğunu sanmıyorum. Başka iştir. Türkiye ayda 4.5 milyon kilo sigara içer. Bunun 1.5 milyon kilosunu İstanbul'daki iki fabrikamız yapar. Yani bir direniş hareketi Türkiye'yi ayda 1.5 milyon kilo sigaradan mahrum etmiştir. Böylelikle sigara bunalımı yaratmaya yönelmiştir.

Hadise, bir iş ihtilafı hadisesi değildir. Başka şeyler de vardır arkasında."

Soru: MSP'nin son günlerde muhalefet eleştirileri yoğunlaştı. Bu konuda görüşleriniz?

Yanıt: "Türkiye'deki meseleler benim meselem değil. Meseleler Türkiye'nin meselesidir. Siyasi tartışmalarla meselelerin çözülmesi mümkün değildir."

Erzincan'da

(Baştarafı 1. Sayfada)

ğır etinin kilosunu 180, kemiksizin ise 200 liradan satılacağını söylediler.

Öte yandan, banyo ücretleri de büyükler için 50, küçükler için de 25 lira olarak saptandı. Yeni tarifeler dün sabahtan itibaren geçerli olmuştur.

İş akdinin

(Baştarafı 1. Sayfada)

1970/2893 karar nolu kararına konu olan davada, davacı ihbar kıdem ve kötü niyet tazminatının ödetilmesine karar verilmesini istedi. Mahkeme ise sabit olmayan davayı reddetti. Ancak bu hüküm davacı avukatı tarafından temyiz edilerek Yargıtay'a başvuruldu.

Yargıtay kararında, "Fesih bildirimi yazısında davacının mazeretsiz üç günlük devamsızlığı sebebiyle işine son verildiğinin yazıldığı, ancak İş Kanunu'nun 17.nci maddesinin ilgili fıkrasında devam edilmeyen günlerin işgünü olmasının gerekeceğinin yazıldığı, "hatırlatılarak", o halde pazar gününün işgünü kabulünün gerekçesi gösterilmeden hesaba dahil edilmesi doğru değildir." sonucuna varıldı.

Güllüoğlu'nun

(Baştarafı 1. Sayfada)

vurudan ondört gün sonra evinden işyerine giderken katledildi.

BUYUR VALİ BEY.. ALIN SİZE GÜLLÜOĞLU'NUN CENAZE BELGESİ

Bu arada Halil Güllüoğlu'nun eşi Gülseren Güllüoğlu kocasının ölümüyle ilgili olarak "ölmüş olabilir, önemli değil.. Bu değirmen dönecek" dedi.

Gülseren Güllüoğlu, kocasının faşistler tarafından daha önce tehdit edildiğini belirterek, "Kocam gerek CHP iktidarı gerekse şimdiki iktidar zamanında silah almak için çok uğraştı. Ama vermediler. Ona kendisini koruması için bir silahı bile çok gördüler" dedi.

Gülseren Güllüoğlu şöyle konuştu:

"Ben ona bir çiçek gibi bakıyordum. Evliliğimiz boyunca ona bütün ihtimamımı gösterdim. Ama onu benden kopardılar. Sabah evden ayrılmadan önce, arabayı ısıttı, araba ısınırken yukarı çıktı. Yeniden geri dönüp arabaya binerken etrafına baktı. Kuşkulandığını sanıyorum. Ve çevrede dört kişinin olduğunu farketmiş ancak bana birşey söylemedi. Arabaya bindikten sonra benden tarafa baktı. Sonra ben içeriye girdim. Çok geçmedi ki, köşede silah sesleri geldi. İçimden bu üç kurşun Halil'e değmemiştir, Halil'e bir şey olmaz diye düşündüm. Ama değilmiş. Halil artık geri gelmeyecek. Hepimizin başı sağolsun. Ben ona koca olarak değil, insan olarak da saygı duyardım. Öylesine iyi bir insandı ki, ölmüş olabilir önemli değil. Bu değirmen dönecektir."

ÇAĞDAŞ HUKUKÇULAR DERNEĞİ'NİN AÇIKLAMASI

Öte yandan Halil Güllüoğlu'nun Adana'da öldürülmesi üzerine bir basın açıklaması yapan Çağdaş Hukukçular Derneği Genel Başkanı Açan, saldırılardan siyasal iktidarın sorumlu olduğunu söyledi. Açan, yeni hükümetin göreve başlamasından sonra faşist güçlerin güç ve cesaret kazanmasına dikkat çekerek, "saldırılardan cinayetlerden maşaları değil, onların arkasındaki gizli ve açık örgütleri ortaya çıkarmayan ve neredeyse onları korurcasına davranışlarda bulunan, uygulamalarıyla buna zemin yaratan siyasal iktidar ve yetkilileri sorumludur." dedi.

Açığa alınan

(Baştarafı 1. Sayfada)

Faşist odaklarca gerçekleştirilen Kahramanmaraş katliamının çağdaş her insanın nefretle anması gereken bir olay olduğu halde, bu olayı kınama gösterilerinin IMF, AET ve yerli işbirlikçilerinin uşağı Demirel hükümetince bir fırsat bilindiğini ve devrimci öğretmen ve yurtseverlerin kıyımı yoluna gidildiğini söyleyen Ateş, gazetemize verdiği demecinin sonunda şu görüşlere yer verdi:

"Devrimci niteliklerinden başka hiçbir güvencesi olmayan bu insanlarımıza az da olsa bir yardım sağlayabilmek amacıyla ülkemiz devrimcileri ve ilericileri arasında bir yardım kampanyası açılması gerektiğine inanıyorum.

Vapur

(Baştarafı 1. Sayfada)

İstanbul Zeytinburnunda esnaflar son zamları protesto etmek ve direnişteki işçileri desteklemek amacıyla dün sabah kepenkleri indirerek protesto gösterileri yaptılar.

Zeytinburnu, Şabanağa ve Yenidoğan'da esnaf ve halk ortak bir açıklama yaparak, "Amacımız, Mensucat Santral'da, TARİŞ'de ve Tekel'de işçilerin haklı direnişlerini desteklemek son zamları, hayat pahalılığını protesto etmek ve genel greve hazırlanmaktır" dediler.

Öte yandan Kocamustafapaşa'da zamları protesto eden esnaf dün sabah kepenk indirerek protesto eyleminde bulundular.

Bostancı'da aynı amaçlarla birçok esnaf dükkanlarını kapattı. Yapılan açıklamalarda zamların ve baskıların protesto edildiği bildirildi. Eyleme Kozyatağı esnafının da katıldığı öğrenildi.

Şehir hatları vapurlarına yapılan zamlardan sonra 4 Şubat'tan beri protestolarını sürdüren Boğaz halkı "Hakkımızı alana dek eylemlerimizi sürdüreceğiz" dedi.

Birkaç günden beri Paşabahçe-Eminönü seferini yapan vapurlarda çeşitli şekillerde protestolarını sürdüren yolcuların önceki gün Vilayete kadar yürüyüş yapmaları çeşitli engellemelerle karşılaşmış, ancak Vali Vekiliyle konuşmaları gerçekleşebilmişti. Aynı yolcular gazetemize gelerek protestolarını sürdüreceklerini belirtmişlerdi. Dün de Vilayet'te Vali Vekiline topladıkları imzaları veren yolcular sonuç alınıncaya kadar eylemlerini sürdürmekte kararlı olduklarını tekrarladılar.

ZAMLARA KARŞI İZMİR'DE ÖSTERİLER YOĞUNLAŞTI

Bornova'da 3 ayrı yere üzerinde "IMF emreder, yeni MC zam yapar" "Yeni MC'ye hayır, tek yol devrim"—"Zamlara hayır" imzalı pankartlar asıldı. Ayrıca akşam saatlerinde birçok grubun belediye otobüslerinde, zamlarla ilgili konuşmalar yaptığı bildirildi. Konuşmaların bitiminde yolcuların konuşmacılarla birlikte, "Zam, zulüm, işkence, işte faşizm sürgünlere karşı direnelim" sloganlarını attığı görüldü.

Gültepe semtinde de pahalılık ve zamlara karşı Karakol Durağı'ndan Çoban Çeşme Ordu Caddesi'ne kadar bir yürüyüş yapıldı. Çoban Çeşme'de "Zamlara, ikili anlaşmalara karşı direnelim" imzalı bir pankart asıldı.

Yaklaşık 60 kişilik bir grup dün sabah saat 8 sıralarında İzmir, Ankara ve İzmir Manisa Yolu'nu keserek yolu trafiğe kapattılar ve zamlara karşı gösteri yaptılar.

TEK'de

(Baştarafı 1. Sayfada)

fından tehdit edildiğini bildirdiler. "Ceketsiz ve kravatsız gezenlerin solcu olduğunu öne süren daire başkanının, sessiz fakat kravatlı ve ceketli çalışanlardan çok hoşlandığı" belirtilen açıklamada, "TEK çalışanları işçisiyle, memuruyla, aç ve sessiz kalmaya, razı olmayacak, baskı ve kıyımlara karşı direneceklerdir." denildi.

Emekçi halkımızın Emperyalizme ve oligarşiye karşı devrimci savaşında faşist caniler tarafından katledildi.

Mücadelesini sürdüreceğiz.

YİĞİT HAVAGAZI İŞÇİSİ MUSTAFA GÖKÇELİ

İSTANBUL HAVAGAZI İŞÇİLERİ

Demokrat: 499

Yitik:

Fen Fakültesinden aldığım şebekemi ve nüfus cüzdanımı kaybettim. geçersizdir.

Cevdet ÖZTÜRK

(Demokrat-501)

KONGRE İLANI

7.2.1980 günü yapılması gereken derneğimiz olağan Genel Kurulu çoğunluk sağlanamadığı için Bakanlık Konferans salonunda saat 10.00'da aşağıdaki gündemi görüşmek üzere 13 şubat 1980 günü toplanacaktır.

İŞÇİŞLERİ BAKANLIĞI MEMURLARI YARDIMLAŞMA DERNEĞİ

GÜNDEM

1- Açılış, divan seçimi ve saygı duruşu.
2- Yönetim, denetleme kurullarının raporlarının okunması.
3- Yönetim ve denetleme kurulu raporlarının [illegible]
4- Seçimler.
5- Tüzük ve Yönetmelik değişikliği.
6- Bütçe ve kadro görüşülmesi.
7- Dilek ve temenniler.

Demokrat: 502

YORUM

ATEŞLE OYNAMAK

(Baştarafı 1. Sayfada)

siz bir çıkış sayma olanağı da yoktur. Çünkü AP Senato Grup Başkanı Cahit Dalokay bu sözlereaçıkca sahip çıkmış, "Tuncel'in konuşmasında önerdiği tedbirler grubumuzun görüşlerine uygundur." demiştir.

Bütün bunlar ne anlama gelmektedir?

Özetle, denilmektedir ki, "Ordu, fabrikalara, işyerlerine, mahallelere ve köylere bütün vatan sathına sefere çıkmalı ve buraları düşmanlardan temizlemeli."

İstenen, milyonlarca insanı, yaşlı bir kurt'un Maraş Katliamı öncesi önerdiği "Endonezya Usulü" tenkil, kılıçtan geçirme, kurşuna dizme mi? Yapılması önerilen, işçilere, köylülere, memurlara, gençlere topyekun savaş açılması mı? Zulmedilmesi mi?

AP grubunda sahip çıkılan, bu önerilerin, içerdeki ve dışardaki son gelişmeler nedeniyle politik plandaki açmazları daha da derinleşen egemen sınıflara bir "çıkış Yolu" olarak sunulduğu ve bu "çıkış yolu"nun esas olarak ABD emperyalizminin Ortadoğudaki çıkarlarına uygun düştüğü objektif bir gerçek olarak kabul edilmelidir. Bazı çevreler ise bunun bugün kısmen uygulamaya konulduğunu öne sürmektedirler.

Dün TARİŞ işyerlerine ikinci kez operasyon düzenlenmesi ve 11.000 işçinin tasfiye edilmesi, (herhalde bunlar AP senatörünün kastettiği "rejim düşmanları"dır.) Türkiye çapında ilçe ve mahallelerde iki günde bir arama yapılması bu politikanın egemen sınıflarca daha bir sistemli olarak uygulanacağına kanıt olarak gösterilebilir.

Gittikçe yoğunlaşan sürgün, arama–tarama, öldürme, işkence ve işten atmalara bakılırsa, AP Senatörünün kastettiği "hasta" olan ve zehir verilmesi düşünülen, milyonlarca emekçidir. Kocaman bir halk, kendisi için varolduğu iddia edilen "Hürriyetçi Demokrasi" ve "Kamu Düzeni" adına zehirlenmek istenmektedir.

Gerçekte hasta olanın ise sistem olduğu ve bunu egemenlerin kendileri de kabul ettiği halde niye sisteme değil de halka zehir verilmek istendiği sorulmaya değer. Hastalığın şifa bulması isteniyorsa yapılması gereken hastalığın kaynağının kurutulması değil midir? Sisteme neden zehir verilmiyor, hem de yüksek dozajda? İnsanlara zehir verilmesi, sistemi kurtarsaydı, Şah'ı ve İran'daki eski sistemi kurtarırdı.

Önerilen bu politikanın belirleyici olup olmayacağı kuşkusuz halkın buna razı olup olmayacağı ile doğrudan ilişkilidir. Türkiye emekçileri buna herhalde razı olmayacaklardır. Bütün bunlardan sonra bir gerçeği belirtmekte yarar vardır:

Bugün şu veya bu biçimde zaten devrede olan ordunun "bir iç hat manevrasına başlamasının", (doğrudan içsavaşta taraf olmasının) kaçınılmaz sonuçları olacaktır. Bu sonuçlar ise kabul edilmelidir ki "hasta"ları "iyileştirmeye" hiç bir zaman yetmeyecektir.

Evet, iktidar sanki halka karşı topyekun bir savaş hazırlığı içindedir. Buna belki de ateşle oynamak denebilir.

●●●

O'nu faşistler vurdu. Ağlamayın yoldaşlar. ATİLLALAR ÖLMEZ. Ölümünle içimize düşen ateş seni şehit eden faşistlere korku salmaya devam edecek.

Devrimci proletarya saflarındaki yiğitliğin her zaman devam edecek.

ATİLLA ACARTÜRK (1951....)

AİLESİ

Demokrat: 496

İLAN

TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ ÇAĞRI İLANI:

18 nolu işkolunda kurulu Sendikamız, aşağıdaki işyerlerinde çalışan üyelerimiz adına işyeri seviyesinde toplu iş sözleşmesi yapacaktır.

275 Sayılı Yasa uyarınca ilan olunur.

İSTANBUL YOL–İŞ SENDİKASI YÜRÜTME KURULU

TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ YAPILACAK İŞYERLERİ:

1) Bayındırlık Bakanlığı Limanlar İnşaatı Genel Müdürlüğü İstanbul Limanlar İnşaatı Bölge Müdürlüğü.
2) Bayındırlık Bakanlığı Limanlar İnşaatı Genel Müdürlüğü İstanbul Limanlar İnşaatı Bölge Müdürlüğü CEVİZLİ Sosyal Tesisleri.
3) Bayındırlık Bakanlığı Limanlar İnşaatı Genel Müdürlüğü İstanbul Limanlar İnşaatı Bölge Müdürlüğü 2. Şube Başmühendisliği SELİMİYE
4) Bayındırlık Bakanlığı Limanlar İnşaatı Genel Müdürlüğü İstanbul Limanlar İnşaatı Bölge Müdürlüğü Makine–İkmal Başmühendisliği SELİMİYE
5) Bayındırlık Bakanlığı Demiryolları İnşaatı Genel Müdürlüğü İstanbul Makine–İkmal Bölge Müdürlüğü HAREM
6) Bayındırlık Bakanlığı Limanlar İnşaatı Genel Müdürlüğü İstanbul Demiryolları İnşaatı Bölge Müdürlüğü SÖĞÜTLÜÇEŞME Tadilatı Kontrol Başmühendisliği KAYIŞDAĞ CAD. NO: 1 KADIKÖY/İSTANBUL
7) Karayolları 1. Bölge Müd. Merkez İşyeri Küçükyalı/İST.
8) Karayolları 1. Bölge Müd. Merkez Atelye İşyeri Küçükyalı/İST.
9) Karayolları 1. Bölge Müd. Merkez Trafik Atelyesi Küçükyalı/İST.
10) Karayolları 1. Bölge Müd. Merkez 12. Şube Şefliği Topkapı/İST.
11) Karayolları 1. Bölge Müd. Yeşilköy–B.Çekmece duble yol yap. şant. Edirnekapı
12) Karayolları 1. Bölge Müd. Çevre Yolu Bet. Asf. Şant. Okmeydanı/İST.
13) Karayolları 1. Bölge Müd. 14. Şube Şefliği Çamlıca/İST.
14) Karayolları 1. Bölge Müd. Emanet Köprüler Şant. Müh. Çamlıca/İST.
15) Karayolları 1. Bölge Müd. Trafik Muayene İstasyonu Çamlıca/İST.
16) Karayolları 1. Bölge Müd. Haydarpaşa–İzmit Eksp. Yol. Başmühendis. Soğanlık/İST.
17) Karayolları 17. Bölge Müd. Merkez İşyeri Zincirlikuyu/İST.
18) Karayolları 17. Bölge Müd. Makina Müd. İşyeri Zincirlikuyu/İST.
19) Karayolları 17. Bölge Müd. Bakım Müd. İşyeri Zincirlikuyu/İST.
20) Karayolları 17. Bölge Müd. 1. Grup Şefliği İşyeri Zincirlikuyu/İST.
21) Karayolları 17. Bölge Müd. 6. Grup Şefliği İşyeri Komik Hasanefendi Sok. No: 5 Bahçelievler/İST.
22) Karayolları 17. Bölge Müd. Haliç ve Boğaz Köp. İşyeri Beylerbeyi/İST.
24) Karayolları Makine–İkmal Grup Şefliği KARTAL–MALTEPE/İSTANBUL.

(Basın: 979)-493

Atilla Acartürk (1951–)

Sanılmasın ki kanımızın bir damlası boşa akmış olacak.

Devrimciler ölür, devrim sürdürülür.

9.2.1978'de yoldaşımız faşistlerce katledildi.

Arkadaşları

(Demokrat-500)

NE ALIRSAN 12.5

GEL LAN BURAYA GEL BOZULMA HEMEN OTUR BAKALIM...

OTUR OTUR

OTURDA SANA ANLATAYIM NEYİN NESİDİR ONLAR

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50 Cağaloğlu–İSTANBUL Telefon: 28 08 15

Yıl: 11 Sayı: 3288/46

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış, Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS–SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Arslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASU

ABONE KOŞULLARI — YURTİÇİ ABONE BEDELLERİ: 3 aylık 900.– 6 aylık 1800.– 1 yıllık 3600.– [illegible]

İLAN KOŞULLARI: 2, 3. sayfalar (süt. cm) 400.–TL; Devam sayfaları (süt-cm) 450.–TL; İlan sayfaları (süt-cm) 320.–TL; Doğum, nişan, evlenme, ölüm, teşekkür (1 süt. 5 cm) 700.–TL [illegible]

İLAN REKLAM BÜROSU Cumhuriyet Cad. No: 87/3 Elmadağ/İSTANBUL Telefon: 40 15 89

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay-Ankara Telefon: 17 01 41 | İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75 | Adana Bürosu: Dörtyollar, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No 96

"EKONOMİYİ KURTARMA" KARARLARI DEDİLER HEP ONLAR KONUŞTULAR

BİR DE BİZ KONUŞALIM

İNCELEME ARAŞTIRMA SERVİSİ –5–

'Et 400 liraya çıktı, bizim maaş 3200 lira'

Ayşe DUZKAN

Herşeyi etkileyen son zamlarla birlikte bir kilo etin kilosu da 400 lirayı buldu. Bugüne kadar tencerelerinde zaten binde bir et kaynayan emekçiler artık hiç et yiyemiyecekler.

3200 liraya bir ay çalışan halat işçisi Hüseyin Çelik usta bu konuda şunları anlatıyor:

"Ben Anadolu Hisar'ındaki Halat Fabrikasında çalışıyorum. On senelik işçiyim. Aldığım maaş 3200 lira. Sekiz çocuğum var. Yani senin anlayacağın tam on nüfus ediyoruz bizim hanede. Et yemeyiz biz. Eskiden altı ayda bir falan yerdik, şimdi hiç yemeyiz. Arasıra balığa çıkarsak onu yeriz, Onun dışında kuru ekmeği zor buluruz."

Çoluk çocuk bir göz odada, et yemek ne kelime, ekmeği bile zor buluyorlar

Hüseyin Usta'ya dünyadaki çocuk ve yetişkinlerin sağlığıyla ilgilenen birçok kuruluşun proteinli besinlerin kişinin bedensel gelişiminde çok önemli yeri olduğunu ve özellikle yetişme çağında başgösteren protein eksikliklerinin çeşitli bedensel ve zihinsel bozukluklara yol açtığını belirttiğini söyledim.

"Benim çocuklarımın yüzleri hiç şöyle al al olmaz" dedi. Hüseyin Usta. "Benim de öyleymış çocukken sonra ben bu halat fabrikasına girdim işte.

Benim anam da bu fabrikada çalışmış, babam da. İkisi de emekli olduktan birkaç yıl sonra öldüler. Neden dersen bu fabrikanın tozu adamın ciğerine yapışır, bir daha da çıkmaz. Bir de buranın havası çok zehirlidir. Bol yoğurt yemek lazım ama onun da kilosu 50 lirayı buldu."

Bundan böyle eti sadece kasap vitrinlerinde seyretmekle yetineceğiz.

"Eskiden çocuklarımı iyi yaşatamıyorum diye utanıyordum. Şimdi artık utanmıyorum, çünkü artık kabahat kimdedir biliyorum. Bir de çocuklarım ileride daha iyi nasıl yaşar, yalnızca benim değil tüm emekçilerin çocukları nasıl daha iyi yaşarlar bunu biliyorum."

Elinde bir haftalık kıyma, kimbilir kaç kişi yiyecekler..

Yalnızca gıda fiyatlarındaki zamlar etkilemiyor emekçileri. Kiraları, giyecekleri herşeyleri pahalanıyor. On yıllık işçi Hüseyin Usta bunu şöyle dile getirdi:

"Benim verdiğim kira 2000 lira. Yani kalıyor geriye 1200 lira. Biraz balığa çıkıp onu satıyoruz. Bir de ailem yazları burada tarlalar var. Orada çalışır. İşte öyle geçinip gidiyoruz. Biz ailece hiç yeni birşey alıp giymeyiz. Hep eskileri yama eder öyle giyeriz. Bizim evde meyva da yenmez. Ben çocuklarıma hiç şöyle iki kilo portakal alıp götüremem. Eskiden çocuklarımı iyi yaşatamıyorum diye cok utanırdım onlardan. Şimdi artık utanmıyorum. Utanmıyorum, çünkü artık kabahat bendemidir, değilse kimdedir biliyorum. Bir de çocuklarım ileride daha iyi nasıl yaşarlar, yalnızca benim çocukların değil, arkadaşlarımın çocukları da, yalnızca onlar da değil bütün emekçilerin çocukları nasıl daha iyi yaşarlar bunu biliyorum. Bunu bildiğim için de, çocuklarıma daha iyi bir hayat bırakmak için mücadele ediyorum.. Bundan dolayı artık çocuklarımın yüzüne gururla bakabiliyorum. Et yemeseler de, meyve yüzü göremeseler de."

SON

İstanbul İktisat Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Burhan ŞENATALAR:

"Son önlemler İMF reçetesi ve TÜSİAD'ın istemlerinin hayata geçirilmesidir"

AP hükümetinin almış olduğu önlemlerin etkileri birkaç grupta toplanabilir:

1- Piyasa mekanizmasının etki alanı genişlemektedir. Fiyat kontrollerinin kapsamı ciddi biçimde daraltılmaktadır. Bunun sonucunda resmi fiyat ile karaborsa fiyatı arasındaki fark tamamen ortadan kalkmasa da, önemli ölçüde azalabilir. Yüksek fiyatların sağladığı kazançlar dağıtımcılardan ve aracılardana sanayicilere ve KİT'lere kayabilir.

2- Devalüsyon sonucunda resmikanaldan işçi dövizi girişi artacaktır. İMF'nin yeşil ışığına uygun olarak dış krediler yükselecektir. İthalatın neredeyse tamamı aramalı ve yatırım malından oluştuğu için ithalatta önemli bir daralma beklenemez. İthal edilen aramallarının ve yatırım mallarının yerli parayla maliyeti önemli bir sıçrama gösterecek, bu da nihai ürün maliyetlerini yükseltecektir.

3- Yurt dışında döviz tutma olanağının resmen tanınması ve bu konuda aşırı yüksek bir sınır getirilmesi, ülke dışına döviz kaçışına yol açacak ve ekonomik ve siyasal durum sıkıştıkça bu kaçış hızlanacaktır.

4- KİT açıklarının karşılanmasında sübvansiyondan vazgeçip fiyat artışına yönelmek, KİT açıkları dolayısıyla açık finansmana başvurma gereğini önemli ölçüde azaltacaktır. fakat bu zamların yaratacağı etki de, para arzı artışında olduğu gibi, fiyatlar genel düzeyinde bir yükselmedir. Kaldı ki, bu zamlar KİT'lerin verimsiz ve yüksek maliyetli çalışmaları konusunda hiçbir çözüm anlamını taşımaz. sadece yüksek maliyetlerin karşılanma biçimi değişmektedir.

5- Türkiye ekonomisinde dış etkiler, gerek yabancı sermaye, gerek dış borçlar kanalıyla daha yoğunlaşacaktır.

6- Çeşitli kanallarla doğacak olan fiyat artışları karşısında işçi ve memurların gerçek gelirleri gerileyecektir.

Kısacası, son önlemler ekonomiyi iç ve dış ilişkilerinde liberalleştirmekte, yabancı etkisini arttırmakta, esas olarak ekonomiye belirli bir canlılık kazandırmayı amaçlamakta, bu canlanmanın maliyetini de sabit gelirlilerin sırtına yüklemektedir.

Söz konusu önlemler IMF'nin standart reçetesinin ana ögeleridir. Aynı şekilde TÜSİAD'ın Türkiye ekonomisi hakkında 1979 sonunda yayınladığı rapor okunursa, bir iki istisna dışında tüm önlemlerin TÜSİAD'IN talepleri arasında yer aldığı açıkça görülür. Önlemler demetinin gelir dağılımını bozucu etkilerine karşı çeşitli adımların atılacağı hükümet tarafından vaad edilmektedir. Gelir vergisi tarifesinin yükseltilmesi, en az geçim indirimi düzeyinin arttırılması, maaşlarda eşel mobil uygulanması gibi vaadler bu arada sayılabilir. Bu gibi vaadler daha önceki bir çok hükümet tarafından da dile getirilmiştir. İçinde bulunduğumuz dönemde sert tepkileri önleyebilmek için hükümetin bu adımlardan birkaçını atması kaçınılmaz olmuştur. Ancak yapılacak olan, söz konusu adımları en dar ve en yetersiz biçimde atmaktır. Daha açık bir deyişle, sermaye sınıfı ve hükümet emekçi sınıflardan kepçe ile aldığının bir bölümünü kaşıkla geri verecektir.

İstanbul Seyyar Satıcılar Derneği Genel Sekreteri Zeynel AKTAN:

"Zamlara ve devalüasyona bizim ve emekçi halkın tepkisi büyük olacak"

'Hakim sınıfların içine düştüğü ekonomik ve siyasi buhranı; zam, devalüasyon ve ekonomik önlemlerle emekçi halkın üzerine yüklemeye çalıştığı gibi, emekçi halkın bir parçası olan seyyar satıcılarda bu zam, devalüasyon ve ekonomik önlemlerden payını alıyor.

Bu zamlara ve devalüasyona karşı genelde emekçi halkımızın özelde de seyyar satıcıların büyük bir tepkisi olacaktır. Son zamlarla üyelerimizin satış gücü büyük ölçüde azaldı. Geçim sıkıntısı daha da katmerleşti. Son şartlar altında bazı üyelerimizin ailesinin kalabalık olması nedeniyle elindeki sermayesi dahi bitmek üzere.

İşte Üsküdar'da bir seyyar satıcı:: "Zaten ancak günü gününe yiyeceğimizi kazanıyordık" diyor' "

TV KÖŞESİ

TRT'de reklam dersleri

Son günlerde TRT koridorlarında bir yabancı bayan dolaşıyor. Kendisi İngiliz ticari televizyonu Commercial'den gönderilmiş. Hemen görevini de belirtelim: En yeterli prodüktörlere reklam **dersi** veriyor, reklamların yararlarını açıklıyor.

İngiliz bayan bir özel konuşmada oldukça zor durumlara düştü. Kendisi reklamları överken bir de örnek vermişti: Hindistan'da reklamın bir yararı olamazdı, çünkü **pazarlanan** malların çeşidi çok azdı. Ama Türkiye öyle miydi ya? Türkiye'de çok bol çeşit olduğundan insanların seçimini etkilemek çok büyük bir önem kazanıyordu. Bunun üzerine kendisine şöyle bir soru soruldu: "Pek iyi" cebinde parası olmayan çocuk çikolata reklamlarından nasıl etkilenir?"

Fazla söze, yoruma gerek var mı?

TV'de BUGÜN

17.00 HABERLER

17.05 FLİPPER

Dizinin MACERA adlı bölümünde, Flipper'i aramak isteyen Bud, ona benzettiği bir yunusun peşinden bir deniz dibi mağazasına girer, ama bir türlü çıkış yolunu bulamaz.

17.30 ÇOCUK VE ÇAĞI

Programda, Rasathane tanıtılıyor, iyi beslenme konusu anlatılıyor. Fosillerin oluşumu örnekleriyle işleniyor. Ayrıca resim yapımı konusunda pratik bilgiler aktarılıyor.

Yapımda ilk göze çarpan "iyi beslenme" konusu oluyor. Yapımcılarımız iyi beslenme üzerine ballı kaymaklı reçeteler veriyorlar. Bu reçeteleri kimlerin uygulayabileceğine değinmekten ve besin yetersizliğinin sonuclarına ilişkin somut örnekler vermekten kaçınıyorlar. Binlerce aç ve mutsuz çocuğun karınlarının **doymasını** sağlamadan " iyi beslenmenin gerekleri"nden sözetmeye hakkımız yok.

18.00 KÜÇÜK EV

Dizinin yolculuk adlı bölümü ekrana geliyor bugün. Dylan güzel resim yapan bir çocuktur. Bütün amacı okyanusu görmektir. Bir süre sonra tedavisi mümkün olmayan bir hastalığa yakalanır. Laura ve Albert hasta Dylan'nı da alarak maceralı bir yolculuğa çıkarlar.

18.45 TAŞ DEVRİ

13. Bölümde Fred ve Barni Bir güzellik yarışmasına Jüri seçilirler ve bunu karılarından gizlerler. Durumu farkeden Wilma ve Betty yarışmaya katılmaya karar **verirler**. Fred ve Barny icin eşlerinden daha güzeli yoktur tabi

19.15 KAPTAN ONEDIN

Kaptan Onedin'in buharlı gemi yapımı cabaları yine engellenmektedir.

Kapitalizmin gelişme döneminde yeni teknolojilerin kullanılmasını savunanlarla, üretim araçlarının geliştirilmesini yavaşlatmaya çalışanlar arasındaki mücadele çok iyi bir şekilde veriliyor, bu dizide....

Yalnız, geliştirilen teknolojiyle her şey güllük gülistanlık olacakmış gibi bir hava yaratılıyor, ticaret gemilerinin ulaştığı sömürgelerde yerine getirdiği "daha çok kar" ve "daha geniş pazar" sağlama işlevlerinden hiç söz edilmiyor.

Vak,it ayrılıp seyredilebilir **bir dizi**.

20.00 HABERLER

20.35 ÇUKUR

Bu gece oldukça iyi bir yapım geliyor ekranlarımıza. Filme konu olan olay 1979 ilkbaharında Ankara da meydana gelmiş. kendi halinde bir sokakta kanalizasyonu tıkanan bir apartmanın bu bu arızasını gidermek için açılan bir çukurun altında iki işçi kalır. İşçilerin kurtarılması için çalışmalar hemen başlar. Özte yandan sokak ve mahalle sakinleri günlük yaşantılarını da sürdürmektedirler.

Yapımcı Okan Uysaler bu "Kaza"yı gerçeğe çok yakın bir şekilde yansıtmaya calıştı ve ortaya yarı belgesel bir yapıt çıktı.

Filmde **insana** değer verme şeması işlenmekte, toplum sorunları Uysaler'in deyimiyle "taraf tutmadan" yansıtılmaktadır.

21.25 ZAMAN ZAMAN İÇİNDE

Halit Kıvanç'ın sunacağı parograma katılan sanatçılar: Erol Büyükburç, Arif Şentürk, İsmail Baha Sürelsan, Ela Altın, Hulusi Kentmen, **Sibel** Egemen ve Taner Şener

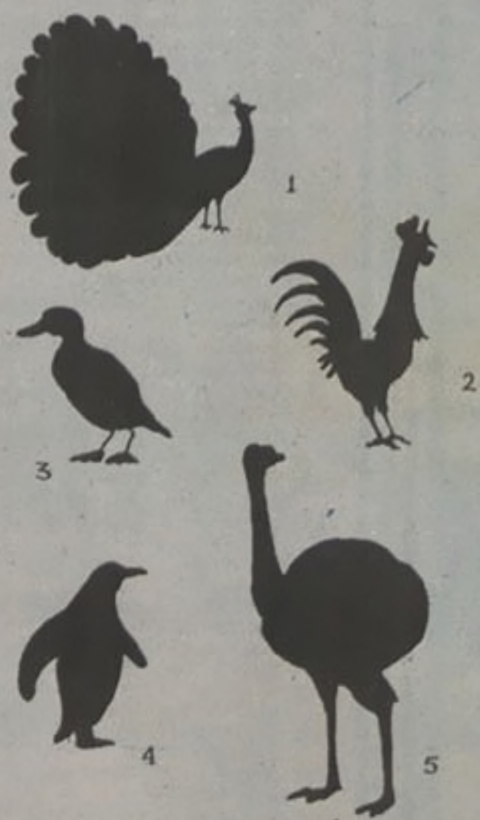
22.25 SAN FRANSİSKO SOKAKLARI

23.10 HABERLER

YARINDAN SEÇMELER

Tatil Sineması (Julius Caesar)—Yaşadığımız Dünya—Yurdun Sesi—Sanat Dünyası

ÇOCUK GAZETESİ

ÇOCUK

Babamı gözlerimin önünde,
Zincirlerle tekmelerle öldürdüler.
Evimize bomba attılar hainler,
Anamı kanlar içinde gördüm.

Şimdi yoksulum,
Herkese dövülüyorum,
Zengin çocuklarının,
Oyuncaklarını gördükçe
imreniyorum.

Oysa bizim ne elbisemiz,
Ne oyuncaklarımız var.
Acı çekiyorum
Anamı, babamı arıyorum.
1979'un çocuk yılı olduğuna
utanıyorum

Fatma ARSLAN
M.Havacılar İlkokulu
4.A
ESKİŞEHİR

Kırmızı Çiçek

Nural BİRDEN

